

6135

7

CIÓN

9

PAG 6135

.C7

M8

ANIL

319

1080018729

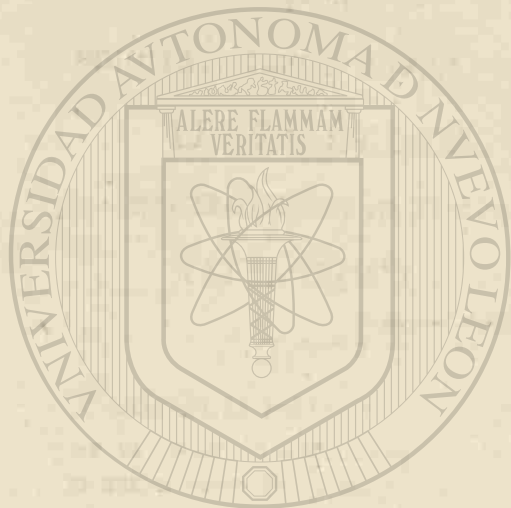

UANL

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

MUSA AMERICANA

SEU

DE DEO CARMINA

AD USUM SCHOLARUM CONGREGATIONIS

S. PHILIPPI NERII

MUNICIPII S. MICHAELIS

IN NOVA HISPANIA.

TYPIS EDIDIT

JOANNES BENEDICTUS GAMARRA ET DAVALOS

EJUSDEM CONGREGATIONIS, PHILOSOPHIAE PROFESSOR, AD MA-
TRITUMQUE & AD URBEM PROCURATOR. ET HORIE ITERUM IN
LUCEM PROBIT CURA ET DILIGENTIA VINCENTIS RODRIGUEZ OLIVE
IN COLLEGIO SALESIANO PHILOSOPHIAE AD STUDIUM CONSECRATI.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

GUANAJUATO:

In Typographia Felicis Conejo. 1847.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
Biblioteca Valverde y Teller

40562

PA 6135

.c7

M 8

MUSA AMERICANA

DE DEO CANTUM

AD UNUM SCHOLARUM INSTITUTIONEM

ALERE FLAMMAM

LIBERTATIS

*Immisit in os meum Canticum Novum,
Carmen DEO Nostro.*

Ps. 39. V. 4.

FONDO EMETERIO
VALVERDE Y TELLEZ

10282

SS.

PHILIPPO. NERIO

ET

FRANCISCO. SALESIO

GARMINA. HAEC

FUTURA. UTRIQUE. JOCONDISSIMA

DULCEDINE

QUA. NIMIRUM. ILLI. AD. HOC. IPSUM

DUM. VITAM. AGEBANT. MORTALEM

QUASI. QUODAM. INCANTAMENTO

ET. CARMINE

USI. SUNT

CONGREGATIO. S. PHILIPPI

CUIUS. CURAE

COMMISSA. EST. EDUCATIO. JUVENTUTIS

COLLEGII

S. FRANCISCI. DE. SALES

MUNICIPAL. S. MICHAELIS

IN. NOVA. HISPANIA

003319

PHILIPPO. NERIO.

ET

JOANNES BENEDICTUS GAMARRA

LECTORI S. S.

MUSAS [ut ait Cardin. de Polignac] (a) ad vera vocare, & quasi postliminio restitutas, ab inanibus, ac propudiosis fabulis, ad DEUM, & ad Mystèria Christianae Religionis adducere, in verò est, quod pauci hactenus bono omine, & successu tentarunt. *Jacobus Sannazarius* scripsit de *Partu Virginis* libros tres. *Hieronimus Vida* Episcopus Albanus *Christiadem* libris sex, & hymnos. Atque hi serè duo sunt, qui publico suffragio Principes habentur, & qui propius quidquam caeteri omnes *Virgilium* sequuti esse merito suo existimantur. Sed tamen *Sannazarius* gravem Eru- ditorum reprehensionem incurrit, tum quod *Sacra* profanis temerè miscuerit, tum quod multa, non ea qua par erat dignitate tractaverit. Exempli gratia Deiparenti Virgini ad crucem stanti haec affingit (b)

..... Crudeles terras, crudelia dicit
Sidera, crudelem sese, quod talia cernat
Vulnera saepe vocat: tum luctisono ululatu

(a) Anti-Lucret. Lib. 4. V. 22. (b) Lib. 4. à V. 538.

Cuncta replens

Et post pauca:

Cui querar? O tandem dirae me perditae dextras
Me potius, [si qua est pietas, immanibus armis
Obruite: in me omnes effundite pectoris iras.

At haec [nequid dicam asperius] absurda sunt, & à constantia Virginis alienissima, & ad Euryali matrem putidius perversa imitatione conficta.

Neque multum ab his distant, quae *Vida* loquen- tem Virginem inducit: (a)

..... Addite me me
Huic etiam si qua est pietas, & figite trunco
Aut vos o! montesque feri, quaeque ardua cerno
Me supra frondere cacumina, partite quaequo
Vos saltem, vos o! nostro exsaturata dolore
Respicite, & miserae tandem succurrite Matri.
Nunc nunc praecipiti casu convulsa repente
In me unam ruite, & tantos finite labores.

Decentné haec Virginem? An non sunt accomoda- tiora, ac fortassis elegantiora quae de eodem argu- mento hie? (b)

Stabat, perque genas mutae lachrymae, atque silentes
Ibant. Nec planctu, nec foenineo ululatu
Obstrepit. Infandum, dirum, immensumque dolorem
Pectore conclusum, laniantem viscera, totum
Sustinuit. Materque, eademque tenerrima Virgo
Stabat; cum totus rueret, pectus iret & Orbis
Mira ingens, & digna Dei constantia Matre!

(a) Christ. Lib. 5. (b) Carm. VI.

Porro silentium hoc, & veritati multo magis consentaneum est, & modestiae, dignitatisque Virginius melius consulit, & dolore caeteroqui praesefert acerbiorem, grandioremque.

Devulner e lateris haec *Vida*: (a)

*Hic ausus solus lato cui lancea ferro
Longinus sanctos violare ignobilis artus
Irruit, & longa transverberat abiete costas,
Intipuit ferrum, Sanctum ebibat hasta cruorem,
Vulnere quo perhibent bicoloris fulminis instar
Et purum laticem, & rorem exilijsse rubentem,
Diluta est humus, trubuerunt gramina circum.*

Haec Poëta Americanus: (b)

*Ruptum etiam Pectus. Vulnus crudelius hoc est.
Postremum ediderat gemitum, expiraverat, & jam
Mors erat in vultu, palam erant vestigia mortis;
Et tamen immanis tentavit lancea Pectus,
Ultima scrutation est ferrum penetralia cordis;
Si qua laterat ibi vitæ pars ulla superstes.
Ferrum crudele! Et multo ah! crudelius ipso
Clatorum ferro! Nihil ô! crudelius unquam!*

Utra horum sint elegantiora? Utra legentium animos vividius tangant, & pietatem citius accendant? Hoc enim verò est, quod subtilioris palati hominibus iudicandum relinquo. Neque enim ego is sum, qui possim sententiam ferre: neque hanc unam alteram, de multis quas possem comparationem institui, ut *Vidae*, aut *Sannazariorum* Poëtis clarissimis quidquam de-

(a) Christ. Lib. 76. à V. 64. (b) Carm. VI.

traham; sed eò duntaxat, ne quis me iniquum existimet, si quae typis de carmina quondammodo exosculor.

Agre illa ab Authore extorsi, & ut quod res est fatear penè subripui. Neque me facti poenituerat. In his enim multa tractantur Religionis nostrae Mysteria, & serè omnia, quae de Deo cognoscimus, & appellamus *Attributa*, nunquam antea, quod sciam carminibus donata. Haec autem ita scripta sunt, ut primùm pietatem erga DEUM ardentissimam, deinde nativum latini sermonis nitorem, & carminis elegantiam spirent ubique. Neque tam magno numero, aut mole sunt, quae Pueros obruat, terreatque, quominus possint omnia ad linguam suam vertere, & penitus intelligere, & memoriter etiam tenere. Quae qui fecerint mirum quantum Religionem, Pietatemque animis suis inbiberint. Nam ut sumus tenacissimi eorum, quae rudibus annis percipimus, occurrent identidem grandioribus Carmina illa quae Pueri didicerunt: & aliud agentibus, nolentibusque, ac penè invitis igniculos Pietatis injicient. Atque his ego rationibus adductus, nolui mihi uni, quae pio furtò subdixeram avarus retinere; sed ad communem utilitatem, praecipuèque ad informandam, & erudiendam, & Juventutem Collegij nostri Salesiani publici juris facienda esse omninò existimavi.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS
MCCCLXXII

ERUDITISSIMI
D. JOANNIS LAMII
ECLESIASTICAE HISTORIAE PROFESSORIS, JOSEPHI II. CAESARIS,
MAGNIQUE ETRURIAE DUCIS THEOLOGI, AC BIBLIOTHECAE RICCAR-
DIANAE PRAEFECTI.

EPISTOLA.

Clarissimo Viro D. Joanni Benedicto Gamarra et Davalos Scientiarum, bonarumque artium amatori Joannes Lamius S. D.

Ago tibi gratias incredibiles, Vir Amplissime, quod mihi copiam feceris legendi elegantissima Carmina Americani Sacerdotis popularis tui, quae non animum tantum legentis suaviter mulecent; sed veram etiam Religionem potenter insinuant, & pietatem erga Deum mirabiliter excitant. Miratus sum Romanas Musas non inuitas in Orbem immenso mari ab Orbe nostro se junctum feliciter, bonisque avibus se trajecisse; ibique humaniter exceptis, Latinam Poësin à peregrinis exterisque hominibus adeo studiosè excoli & exerceri. Hinc tanti Poëtae honori meritò & convenienter Virgilianum illud usurpaverim:

Tale tuum nobis Carmen, divinè Poeta,

Quale sopor fessis in gramine, quale per aestum

Dulcis aquae saliente sitim restringere rivo.

Prosperam & utilem apodemiam per Italiam nostram Tibi auguror; & cum patriam tuam reversus fueris, Doli mei, hominis Tibi addictissimi, oblivisci; sed, etsi tam longè dissitum, ut amare pergas, obsecro reverenter; menti enim quolibet ire licet. Vale & me ama. Dabam Florentiae VIII KL. Decembres anno Pub. Sal. MDCCLXVII.

PRAESENTIA.

QUIS ERGO NOS SEPARABIT! NEQUE MORS NEQUE VITA NEQUE
CORRATURA ALIA POTERIT NOS SEPARARE.

Ad Rom. 8. VV. 38. 39.

CARMEN I.

O ubinam es? Plus dimidio divellimur orbe
Atque mari immenso est meus à me avulsus *Alexis*.
O ubinam es Demens, inter suspiria, rursus
Ingemino. At nec respondet, neque me audit *Alexis*
5 Et perdo lachrymas frustra, & suspiria perdo.
Ergo abiisti, & me potuisti linquere solum
Crudelis! Sed nec fuit o! crudelis *Alexis*.
Nec potuit: nollens ille, atque invitus abiit.
Esto; abiit sed enim procul ille, avulsus & à me est.
10 Et neque in amplexus ruere, & nec jungerè dextram
Jam possum; nec saltem audire & reddere vocem.
Ad Solem plerunque amens convector, &: O tu
Sol felix! Fortasse videt nunc te quoque *Alexis*.
Infelix infelicis solamen amoris!
15 Este mihi, & tu o Sol, & coeli, & Sidero testes:

Nunquam ego jam deinceps demens & stultus amabo
Mortalem, qui me invito à me possit abire.

O DEUS! O ubinam non es Tu Numine complex
Cuncta tuo, Tu semper ades, tu semper ubique es.

20 Omnia cum possis; tamen ipse à me procul esse
Non potes; atque etiam nolles etsi hoc quoque posses.

Nam memini, cum delicias me um esse solebas
Ipse vocare tuas. Quanta indulgentia amoris!

25 Qui te amat, Alme DEUS, quando ad te fletve gemitve
Audis, & Sanctas lachrymas, quas mittimus ad te
Excipis ipse manu omnipotente, sinuque recondis:

Et vel lachrymulae sua confers praemia vili.
Arcanos etiam gemitus, quos necdum ego sensi
Praesentis a prior, & praevertis vota benignus.

50 Quis me, o dulcis Amor, Deus alme, avellere possit
A te? Circumstant me enses, saevaque secures,
Quaeque alia in caedes cudit Mars impius arma:

Ridebo: non ista DEUM à me avellere possunt.
Conjurent imis excitate ab sedibus umbrae

55 Tartarae, pandat rabidus tria Cerberus ora,
Tisiphone intartos pro crinibus explicet angues,
Omnia Coeysi exurgant crudelia monstra;

Ridebo: non ista DEUM à me avellere possunt.
En fremit, & convulsa suo propè cardine tellus

40 Executitur, reboat, nutat tota, omnia susque
Deque rorant, montes volvantur, corut orbis:
Interea & Coelum pavitantem fulminat orbem,

Aër inhorrescit tonitru, immensoque fragore,
Eripere diem nubes; nox atra repente

45 Incubuit, lux, praeterquam dant fulmina, nulla est.
Ridebo: non ista DEUM à me avellere possunt.

(a) Praeparationem cordis eorum audivit auris tua. Ps. 40.
Secundum Hebraeos V. 47.

Pallida mors en armata areu, armataque falco
Irruit, & frendens, & inexorabilis, areu
Me petit, & certam torquet, celeberrimae sagittam:

50 Ridebo placidus multum, irrideboque mortem:
Nam neque tu, mors saeva DEUM à me avellere possis.
Pigra venis, pigra & est tibi falx, pigraeque sagittae.

O quoties te suspiravi, teque vocavi!
O bene, quod tandem venisti! Vincula rumpe
55 Corporis, ut possim tetro hoc è carcere missus,

Usque meum contemplari Dominionumque Deumque,
Et coram aspiciere, & coram placidissimo amore
Usque frui, & Sanctos propius bibere ebrius ignes.

60 Nec procul es; nam si vivo, in te vivo, fruorque
Lumine: si Terrae pertaesus, sumpsero pennas,
Perque iter insuetum totas Maris arduus undas (a)

Tranaro; tua me manus, & tua dextera ducet: (a)
Si coelos ascendo audax, descendove ad ima,

65 Ecce ades, atque ubivis dextram mihi porgis anciam.
Denique si morior; non me ipsa in morte relinquis:
Diuidium quandoque mei mors dividet à me,

Dividet, avelletque à mente superstita corpus;
Sed non te avellet, nec te à me dividet unquam.

70 O DEUS o; Nimum felix est qui te amat unum!
Quisquis es, ah! hominum jam hinc oblyiscere
suores:

Unus abesse nequit DEUS, & DEUS unus amandus.

(a) Ps. 458. VV. 9. 40.

UNIVERSIDAD

UNIVERSIDAD NACIONAL AUTÓNOMA DE MEXICO

UNIVERSIDAD NACIONAL DE BIBLIOTECAS

®

BENEFICENTIA.

COM IPSE DET OMNIBUS VITAM, & INSPIRATIONEM & OMNIA.

Act. 17. V. 25.

CARMEN II.

Ergo meos (fateor tandem) malè perdidì amores.
 Poenitet ali! Quamquam mihi nec crudelis *Alexis*
 Nec fuit ingratus: bene respondebat amori
 Ut mos est hominum, felicem saepe vocabant
 5 Qui procùl usque meum contemplantur amorem.
 Ipse ego conabar me fallere, & esse beatus
 Ipse mihi, & felix fortunatusque videri:
 Nam quid plura velis quidve optes? Ardet *Alexis*,
 Castus amor dulces flammis alit, & te amat ille
 10 Et te amat ille magis, quam tu fortassis *Alexim*
 Haec ego: & interea tamen impatientia sisti
 Pectore, rumpebant pectus suspiria multa,
 Perque oculos fasus lacrymis dolor ibat obortis.
 Nescio quos tristes in corde experitis lictus,
 15 Nescio quod vacuum grande, impotensque replevi,
 Flebam, nec poteram, quamvis conarer, amorem
 Solari ipse meum, meque ipse putare beatum.
 Nempe hominem tandem, fuit hoc & crimen, amabam
 Tu DEUS, alme DEUS, solus tu dignus amari,
 20 Solus Tu humani cordis sincera voluptas.
 In te uno felix demum, placidusque quiescit
 Noster amor, totus quotus est tibi debitus uni.

Caetera sunt miseri, & vacui ludibria amoris.
 Tu me solus amas. Nam quis Pulcherrime rerum
 25 Quis nisi tu me unquam, quis me, Te praeter, amavit?
 Tu sine me felix & eras, semperque fuisses;
 Alta ego, & horrenda nilili caligine mersus
 Totus eram; grandi mersum tu voce vocasti,
 Audivique tuam vocem, emersique vocatus
 30 E nihilo: hoc ego eram sine Te, semperque fuissetem.
 Tu mihi quod vivo, quod sum, DEUS alme, dedisti:
 Et das nunc: nisi enim tua me pia dextra teneret;
 Prontinus in nihilum rursus revolutus abirem.
 Quocumque aspicio, ecce tuis sunt omnia plena
 35 Muneribus: qui me involvit circumfluit aër
 Praesto est, & mitis se se pulmonibus infert,
 Sanguis ut inde novis auctus vitalibus auris
 Ire redire queat, facilisque subire meatus
 Angustos, quibus it subitas, circumque supraque.
 40 Magnum jussisti Solem hunc mihi fundere lucem:
 Perque vices, veluti intantum ad mea comoda, nasci,
 Atque mori, & tunc coelo alios accendit ignes,
 Qui mulcere oculos, possintque reducere somnos.
 Quin subjecisti mihi Tu quae cuncto creasti. (a)
 45 Idcirco & docilis supponit terga Elefantus.
 Et se subdit equus mihi, cervicemque reclinat:
 Et procumbit huius, & submittit cornua Taurus:
 Me quoque cae Dominum revereri, & vincla subire
 Saevi ipsi didicere Lupi didicere Leones.
 50 Quin ad arenam etiam tumidos Mare frangere fluctus (b)
 Ipse coegisti imperio, & praebere carinis
 Terga, atque ingentes ad siltora volvere pisces,
 Esca mihi impliciti laqueis, veribusque futuri.
 (c) Ps. 8. V. 48. (b) Job 58. V. 4.

Terra mihi magna, & propria est domus: hanc
tua dextra

55 Condidit, & nullis nexam, sultamve columnis
Suspensam medio libavit in aëre firmam.
Arida e a: jussisti, & coarctur humidus aër
In nubes, ingens coel. v. ni agmen aquarum;

60 Sed quasi per e ibrum, cunctando, atque ordine
mul o

Funditur, & stillit guttatim e nubibus imber,
Dein quat nua r aquae cecidere, & viscera Terrae
Intraunt ima, & caveis latuere profundis,
Bullire incipiunt, doctaeque repente subire

65 Ardua quaeque, seant interdum in vertice montis:
Inde cadunt, sunt ingenia flumina, & orbem
Instar venarum amnes circumfuntque rigantque.
Undique luxurians ridet laetissima tellus
Grammaque & frutices, viridantesque explicat
herbas.

70 Umbrosam Arboribus caput est, ad Sidera surgunt
Flectantque natum Solem, Solemque morantur.
Ecumpunt passim flores, & aromate nulto
Turgentes, habant varios suavissimo odores.
Densantur passim, foetique gravantur aristae,

75 Me-so e-que vocant, falcesque, atque horrea pos-
cunt.

Certatim erumpunt, pendent & ab arbore poma:
Mille exquisitos intus dulcesque sapes
Misent, a que ultio assentantur odore, colore.
Nec satis hoc, ramos arbor quasi brachia tendit,

80 Utque mihi tradat pomis inclinat onustos.
Siquid avis toto furtim libavit: & illa
Admonet equodnam possim jam carpere pomum.
Rursus quicquid avis cantat dulcis, mihi cantat,

Nam nisi ego ad cantus avium sunt omnia surda.
85 Magna in sese: at parva tuas haec sunt munera
dextrae

Omnipotentis, & en multo majora super sunt
Debueras, nam peccavi, me trudere ad umbras
Pallentes umbras Erebi, flammaeque tremendas,
Vinctus ubi, immensas, immortalesque catenas

90 Mordendo, arderem, & nunquam consumerer igne.
Justum erat, & merui. Tu Clementissime rerum,
Quid faceres? Neque enim fas impunita relinqui
Crimina. Debentur poenae, solvique necesse est.
O nova inauditi Divina industria amoris!

95 Quas ego debebam poenas, Tu, corpore sumpto
Factus HOMO, pro me ingrato indignissimo amari,
Exsolvis, pro meque manus in vincula dedisti:
Pro me verberibus, clavis, cruce, sanguine; spinis,
Qui solus poteras mea tu commissa piasti.

100 Et tandem exspirasti inter tormenta, latronesque,
Attonito, & lugente, & ne quid tale videret,
Sole repentinis caput obnubente tenebris.
Nec tamen his contentus adhuc, sub imagine
panis

Exigui, involvens totum Te Hominemque DEUM
que

105 Dissimulas Majestatem, quam non capit orbis,
Irrepisque cibi specie, & mea pectora tentas,
Sollicitusque meos urges, & quaeris amores.
Languet amore DEUS: succurrite, languet amore,

110 Si libet (ah miseri) vestros vos perditte amores;
Me DEUS unus amat, mihi & est DEUS unus
aman-lu-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE BILBAO
BIBLIOTECA GENERAL DE BILBAO

PATIENTIA.

MISERATOR & MISERICORS DOMINUS, PATIENS & MULTUM MISERICORS.

Ps. 144. V. 8.

CARMEN III.

Quis furor 6! Jam flagitiorum pondere fessus
 Nostrorum, se se malè sustinet, & gemit orbis.
 Per fas, atque nefas furit undique sacra cupido
 Auti: molitur fraudes incendia furta,
 5 Et qui quæversus laqueos & retia tendit:
 Urit mortales amor, & malus ardor habendi:
 Hoc unum volvunt homines noctesque diesque:
 Et plerique aurum, tanquam DEUS esset, adorant.
 Parte alia furiosa magis, magis improba saevit
 10 Bruta Libido, sub emeatito nomine Amoris.
 Avertō hinc oculos aliò. Bella impia cerno,
 Seminecesque viros nantes in sanguine multo
 Inter & quos, atque arma, & strata cadavera passim:
 Huc caput, illuc it truncum & sine nomine corpus:
 15 Hic manus: avulsa est; & adhuc audax rotat ensē.
 Heu quorsum fugiam? Ibo domos, patriosque
 penates,
 Caede fatigatos oculos recurrabor: videbo...
 Quid? Caedes etiam, atque armis pejora venena.
 Nusquam tuta fides: parat hic acconita novæca:
 20 Hic struit insidias fratri Sôror; ille Sorori:

Uxori conjax: Nato Pater; ille Parenti.
 Quin didicere ipsae Natorum sanguine Matres
 Foedari, suametque effundere viscera ferro.
 Et superesso malum, & scelus his crudelius ullum?
 25 Ea dejecta oculos, vultus dejecta decoros,
 Nuda pedes, trahitur manibus post terga revinctis
 Religio, portans immania vincula collo,
 Inter clamores sceleratos: impia turba
 4 circum, captæ insultans, iteransque cachinnos.
 50 Siccine? Et hæc ausa Impietas impunè triumphet?
 O ubinam DEUS est! Ultores Numinis esto
 Vos Montes, cadite: iratos Mare tu vomē fluctus,
 Vosque catervatim obruite orbem, Fulmina, Flam-
 mae.
 Hæc ego; & interea has placidus ridet DEUS iras
 55 Exsurge ô DEUS, ingenino, exsurge, exsereque en-
 sem,
 Exsurge ô! Quare obdormis? (a) Dormire videtur.
 Tanta DEO est Mansuetudo, Patientia tanta.
 Sons, Insons, juxta pluvijæ ac Sole frunntur, (b)
 Sol utrique oritur, Ros & descendit utrique.
 40 Atqui Sol radios ferrugine tingeret atra
 Sontibus, & putri manarent sanguine nubes:
 Hoc veluit DEUS, & justas compescuit iras:
 Tanta DEO est Mansuetudo, Patientia tanta!
 Non hominum ritu Omnipotens irascitur Ille
 45 Quandocumque volet meritis intelligere poenas
 Numquam illum reus effugiet, nusquamque latebit.
 Arguit exiguas vires violentior ira;
 Est, ubi majores vires, patientia major.
 Quanta erit ergo DEO bonitas. Patientia quanta?
 (a) Ps. 45. V. 25. (b) Mat. 5. V. 45.

- 50 Cunctatur, non vult, & eum jam plectere sones
 Cogitur, horrendos strepitus ciet ante, minatur,
 Fulgurat, & vacuo tonitru sine fulmine terret.
 Ostentat, vibrat gladium multumque diuque.
 Plerumque ille tamen non ulitur ense; sed arcu.
- 55 Tardior est, & propterea ipsi praeplacet *Arcus*.
 Sed tamen exhaust pharetras, arcumque tetendit,
 Jamque videbaris tibi met perijisse sagitta:
 Terror is elicit penitum, elicitque pudorem.
- 60 Poenituit sceleris tandem te: elanguit Arcus
 Omnipotens, atque imbelles caecidere sagittae.
 Tanta DEO est Mansuetudo, Clementia tanta!
 Et tamen elusione olim pessumdedit orbem:
 Totas vorticibus flammaram absorbit urbes:
- 65 Aspetans retrò mulier, Sal facta repente est:
 Quadrupedem inter quadrupedes incedere lepem
 Jussit, & immundas ad pastum quaerere glandes.
 Non ita nunc: silet usque DEUS: dormire videtur
 Alius, ac olim, & major Patientia nunc est.
- 70 Scilicet ille DEUS nunc est, & non erat olim
 Partus Virginiae Matris, mitissimus Agnus:
 Olim erat ipse Leo rugitu, iraque tremendus;
 Non jam rugitus: dulces imitabitur Agnus
 Balatus Matris, rugitus non dabit Agnus.
- 75 Iras dedit: Puer est, & prorsus inermis
 In Matris gremio pendens & ab ubere dormit:
 Divina idcirco major Patientia nunc est.
 Qui Leo terribilis quondam nunc mitior agnis
 Agnus, Divino, pro te, & me, sanguine fusso,
- 80 Sanguineas tandem maciatur Victima ad aras.
 Ecce manu, DEUS, ad palmam, confixus utraque est,
 Non, ut erant olim, in manibus sunt arcus, & ensis;
 Haerent infixi clavi, immani, atque profundo

- Vulnere, & Omnipotens, clavis tribus, & cruce pen-
 det.
- 85 Horret, & attonitum carmen silet ac silet orbis,
 Divina interea major Patientia nunc est.

OMNIPOTENTIA.

IPSE DIXIT & FACTA SUNT, IPSE MANDAVIT, & CREATA SUNT.

Ps. 148. V. 4.

CARMEN IV.

- P**rincipio coelum & terram, verbo eruit uno (1)
 E nihilo DEUS: & Nox ambitiosa tangebatur
 Omnia: Divinus vehabatur desuper undas
 Spiritus; & segnis tellus, & maesta jacebat.
- 3 *Fiat lux* dixit facilis DEUS: illa repente
 Risit, & e tenebris nitidum caput extulit alto,
 Et videre illam, & pavidae fugere tenebrae.
 Coelestes Genij, purae sine corpore Mentis,
 (Si modo Sanctorum Sancta est doctrina Parentum)
- 40 Tunc, una Mentis illae cum Luce creatae.
 Dein: Fiat coelum, dixit DEUS, inter aquarum
 Moles, quae sursum fusae sunt, quaeque deorsum.

Dixit, & immensa explicuere volumina coeli
 Inter aquas, hinc, inde alias, subtusque supraque.
 45 Quotquot aquae sub coelo estis, dixit DEUS, alveo
 (ogite vos uno, atque appareat arida Tellus:
 Continuo Mare subsidit, panduntur hiatus
 Immensi, effosis caveis sine fine profundis,
 Certant praecipites illuc descendere fluctus:
 20 Extollit se se, atque undis subito eruta Tellus
 Eminent, undique adhuc morens tamen, undique
 inanis.
 Et DEUS: erumpat Tellus, herbasque virentes
 Germinet, emittantque ipsae sua semina secum:
 Et tulit extemplo laetissima gramina Tellus
 25 Frugesque, & secum sua semina quaeque tulere.
 Existiterat vix e terra, & proceras repente
 Arbos, intumuit trunco, ramosque tendit,
 Foetaque matris facta est extempore pomis,
 Et dixit DEUS: exoriantur Lumina magna
 50 In coelo, & certas nocti, certasque diei
 Constituant metas, sint & certissima signa,
 Quaeis partiri homines possint & tempora & annos:
 Illuc Astrorum Rex Sol prorupit, & illum
 Nascentem stupuit tanta luce ebrius orbis.
 55 Luna quoque obstupuit, totique obnoxia Soli
 Admirans ipsorum, luce alterna, ipsa refulsit:
 Praesidet haec Nocti; sed praesidet ille Diei:
 Tunc & quinque alij coelestibus orbibus ignes
 Ab Sole accensi, taciti fulsere Planetas
 40 Mercuriusque, Venusque, & Mars, & Juppiter alias,
 Et Jove Saturnus toto coelo altior ipso:
 Diverso inter se se omnes, varioque colore.

(s) Gen. 4.

Tunc quoque Sidereae coeli ipso in vertice flammae
 Innumerae erupere, nihil jam Solis egentis.
 45 Nam totidem Magni sunt quot sunt sidera Soles:
 Utque super Terram laerent, omnia facta.
 Dixit item DEUS: e gremio nascantur aquarum
 Reptantes Pisces, simul & genus omne volucrum:
 Et subsultabant mox jam toto nequore Pisces,
 50 Fluminibusque, & respirare, & vivere in undis
 Edidicere ipsi. Contra emersere, & ab undis
 Remigio alarum capita exseruere volucres,
 Aeraque invitum sibi subiecere volatu,
 Et surdum prius ac mutum fecere canoram.
 55 Dixit item DEUS: e terra viventia bruta
 In lucem erumpant, quorum pars reperere tantum
 Per terram; Pars quadrupes incedere possiat:
 Nec mora, repebant jam mox Animalia multa,
 Multaque per campos cursu, saltuque micabant.
 60 Illuc agnoscens Leo, Regem se esse ferarum;
 Arduus incedit, rugituque imperat arvis.
 Haec exultat equus, modoque huc, modo subsilit illuc,
 Proffat & hinnitu toto ore, & naribus ignes.
 Illuc aerae pendens in vertice rupis
 65 Eminent, & propius coelo infert cornua Cervus:
 Haec illuc pecudes saltant, luduntque per agros.
 Tunc: Hominem faciamus ait DEUS almus, & ille
 Sit similis Nobis, Nostrique simillima Imago:
 Sit Rex, & magno imperio premat omnia sub se.
 70 Quaque patet toto late dominetur in orbe.
 Cum volet ille, alas cogent, venientque vocatae
 E coelo volucres, venient ad littora Pisces
 Et dociles venient Tygres, venientque Lenones,
 Auscultare Hominis mandata, facessere jussa:
 75 Sponte illi fruges feret, & feret omnia tellus.

Factus Homo, & suaves gemmabant undique flores,
 Spontè Homini gravidas Tellus fondebat aristas,
 Spontèque pendebant matura sub arbore poma.
 Tygres ipsae humiles veniebant lambere p'antas
 80 Blandi aderant Hominem cauda mulcere Leones,
 Cumque jubebatur saltabat ab aequore Piscis,
 Et jussae; ultro etiam volucres, & spontè volabant,
 Ludebantque humeros circum, circumque sede-
 bant,
 Certatimque dabant dulces è gutture cantus.
 85 Continuo ut voluit, verbo DEUS omnia fecit,
 Omnia & aspiciens quae fecerat, ipse probavit.
 Audisne? Hoc tandem, hoc demum est esse Om-
 nipotentem.
 Et coelum, & terram, & demum facere omnia
 verbo.

MAJOR
 SE OMNIPOTENTIA.

FEKIT POTENTIAM IN BRACHIO SUO.

Cant. Magnif.

CARMEN V.

Cum fabricabatur, totum aedificabat & orbem,

Majus opus DEUS, arcana jam mente fovebat,
 Majus opus, fieri nemo quod posse putabat:
 Non homo, non aliquis felicior incolae coeli.
 5 Huic operi Omnipotens voluit procludere, tentans
 Exploransque suas vires, cum condidit orbem.
 Tanti opus hoc! Et erat post saecula multa futu-
 rum.

Scilicet Humano vestiri corpore, & alvo
 Virginis includi, quem totus non capit orbis,
 10 Et fieri Puer, atque Infans DEUS ipse parabat.
 Etgone descendens coelo immutabile Nomen
 Mutabit vultus, Pueri & Puer induit artus?
 Hoc nec coelestes ipsas ascendere Mentis
 Suspicio unquam potuit. Vos plaudite sancti
 15 Abgeri Puero, Puérique applaudite Matri,
 Et Puero, & Matri, mecum vos dicite carmen.
 Quidquid in orbe DEUS fecit, quando omnia
 fecit,

Ludus erat, ludens digitis illa omnia fecit.
 Qui solis digitis, qui ludens condidit orbem,
 20 Quas habet immensas vires huc contulit omnes,
 Brachij & exanti huc congesta potentia tota est.
 Exhaustit se se Omnipotens, Altissimus, in Te.
 Tu Patris Aeterni. Tu magna Potentia solus.
 Maecte Puer: nunc demum ostendis te Omnipoten-
 tem,

25 Cum vili in stabulo tanquam Puer isticus orbis
 Nascaris ignotus: cum dat cunabula saenum:
 Cum vix sunt panni, & puerilia lineta Matri,
 Nec satis ut non te crudelia figora laedant:
 Cum tacitae è teneris lacrymae labuntur ocellis:
 30 Cum lalla vari-que tener sine viribus Infans,
 Hoc est, quod nemo nostrum te posse putabat;

Et potuisti et am. Hoc demum est esse Omnipotentem.

Ut vult; nec possunt tam parvula brachia Matrem
Amplecti! Ut Mater conatus dicere, *Ma-Ma*

35 Ingeminat Puer, infanti balbutit & ore!

Haeret in obtutu Matris Puer: illa modestos
Attolens oculos, oculis respondet amori.

Ut Puer assurgit gremio, pedibusque tenellis

In-sistens, Matri mille o-cula dulcia figit!

40 Scilicet haec Salomon, Davidis maxima proles

Olim magnifico praedixerat oscula cantu. (a)

Vaticinans quae nunc Puer hic petit oscula Matri

Et quae Divinis Infans premit ubera labris.

Salve Sancta Parens, Salve castissima Virgo,

45 Ancillam te humilem, non plus tu te ipsa vocabas:

Uere jam tandem, dulci utere nomine Matris.

Magna in te Omnipotens Miracula grandia fecit!

Totus Divinus requievit Spiritus in te

In te etiam Virgo exhausta Omnipotentia tota est.

50 Quique potest nutu mellis res fundere Soles,

Majores caelos, millenaque Sidera & orbes;

Nec poterit deinceps, nec jam conabitur unquam

Majorem Te, nec meliorem fingere Matrem.

Salve magna Parens, sola & tu Virgo, Parens-
que.

55 Tu rubus ille ardens illaesus: Tu quoque es illud

Vellus torre madens circum sitientibus agris,

Rursus & intactum medio agro vellus ab imbre.

Tu, Virgo, tu illa Eliae nubecula parva,

Quae totum sudit coelum circumdedit alvo.

60 Tu de Jessaea radice es mystica virga,

De qua prorupit tandem Flos candidus ille,

(a) Cant. 1. V. 1.

Quem suspirantes, votis lachrymisque vocabant

Eterni colles, Veteres Sanctique Parentes. (a)

Salve iterum Mater Divina Puerpera Virgo,

65 Qui tuus, hic Patris Divini Filius idem est.

Agnovit Bos, & rudis ipse agnovit Asellus

Te, Puerumque tuum: proni sternuntur, & ambo

Ore fovent Puerum, curvato & poplite adorant.

Pastores huc o celeres: plenisque canistris

70 Ferte citi flores, & circumfundite flores,

Purpureas violas, casiamque crocumque rubentem,

Albaque mixta rosis, benevolentis lilia campi.

Interea canta tua tu, Cumaea Sibylla

Carmina, quae rerum ignarus male carmina torsit

75 Nescio quis; sed erat, memini, bonus, ille, Poeta:

Magnus ab integro saeculorum nascitur ordo

Jam redit & Virgo, redeunt Sanctissima regna.

Jam nova progenies coelo demittitur alto.

Te duce, siqua manent sceleris vestigia nostri,

80 *Irrita, perpetua solvent formidine terras.*

Occidet & serpens, & fallax herba veneni

Occidet. Haec rerum tantarum ignavus, & audax

Sacrilego rapuit furto bonus ille Poeta.

Atqui Serpenti jam tum cum condidit orbem

85 Usque minsbatur DEUS ipse, & coneret inquit

Virgo tuum caput, & frustra insidiaberis illi.

Frustra: nec potuit Draco teter, & improbus ille

Te morsu foedare, tibi ve aspergere virus

Immane, & saniem horrendam, atque arcana ve-

vena,

90 Quis necdum natos Mortales implicat omnes.

Victor io, bellator io Pes Virginis hujus!

Nam pede contrivit caput exitiale draconis.

(a) Desiderium collium aeternorum. Gen. 49. V. 26.

Victor io bellator io! Male saucius anguis
 Ad caput illisum pavitantes vix plicat orbes.
 95 Victor io, bellator io Pes! Irrita tandem
 Contritus serpens vomet atque ignava venena:
 Evomet incassum coluber quae pascitur atrox
 Toxicæ, quae mandit rabidus mala gramina & her-
 bas.

Occidit en serpens, & fallax herba veneni

100 *Occidit, infecit primos, quae perfida Patres,*
Quaeque hominum tabe intinxit genus omne futu-
rum.

Siqua manent priscæ illius vestigia culpæ;
Tu Mater Virgo, tuus & dulcissimus Infans
Divina, & præsens estis medicina saluti:

105 *Per vos, si qua manent sceleris vestigia nostri,*
Irrita, perpetua solvent formi sine terras.

Qui sine Matre fuit soboles aeterna Parentis;
Nunc demum sine Patre oritur de Virgine Matre;
Nunc nova progenies coelo demittitur alto.

110 *Et Puero, & Matri imperium sine fine gerendum*
Omnipotens dederat Pater, & qui bella ciebat
Hoste triumphato, domito, occisoque dracone
Ecce redit Virgo, redeunt Sanctissima regna,
Magnus & hinc oritur saeculorum & vertitur ordo.

115 *O quanta in Puero, & Matre hac miscula!*
Quanta!
Grandior, & Major nunc Omnipotentia se ipsa est.

EXCESSUS.

DICEBANT EXCESSUM EJUS, QUEM COMPLETURUS ERAT IN JERU-
 SALEM.

Lucæ 9. V. 31.

CARMEN VI.

Hæc Quianam tanta genuit convulsa ruina
 Undique totius concussi machina Mundi?
 Ecce! improvisam, horrendam noctem: ecce repente
 Extinctus medio Sol supra in culmine coeli est!
 3 Spissæ, & quæ tangi manibus potuere, tenebræ!
 Luna procul nunc est: nec totum extinguere Solem
 Luna potest, nec tam ambitiosam offundere noctem,
 Quæ coelæ, totumque involvat, & obruat orbem.
 40 Spontè indignantur summoque à vertice ad ima
 Stridorem, irasque ingeminant, & rupta dehiscunt.
 Nudanturque, profanata & Mysteria lugent.
 Saxa etiam rumpuntur: hiant revoluta sepulchra:
 Apparent simulachra, modis surgentia miris.
 45 Omnia, turbato penitus rerum ordine, nutant,
 Volvuntur tanquam jam jam interitura, ruuntque.
 Scilicet indignâ, & crudeli morte peremptus
 Exspirabat HOMO DEUS: & sensit, genuitque,
 Auctoremque suum morientem exhorruit orbis.
 20 Hiccinæ, quæ spinis horrentem tempora circum

De clavis, de vulneribusque, & de trabe cerno
 Pendentem, mediumque duos hinc inde latrones,
 Hicinc HOMO DEUS est? Et quis committere tantum
 Ausus, vel potuit? Nihil ó! Crudelius unquam!

25 Aspice diffusum totum exhaustumque cruorem
 Quám lacerum est, quám triste, cruentatumque ca-
 daver!

Aspice vibices, plagasque; & verbera: sputa
 Atque alapas in vultu ipso: & quae vincula, funes
 Passim impresserunt vestigia multa cruenta!

50 Aspice adhuc disenta, avulsaque ab ossibus ossa:
 Obsignatos morte oculos, & sanguine multo
 Concretos: etiam concretos sanguine crines:
 Imbutasque, & rorantes quoque sanguine spinas:
 Et manus, utrosque pedes grandi atque trabali

55 Clavo confixos ad palum, & vulnere ruptos!
 Raptum etiam pectus! Vulnus crudelius hoc est.
 Postremum ediderat gemitum expiraverat: & jam
 Mors erat in vultu, palam erant vestigia mortis,
 Et tamen immanis tentavit lancea pectus:

40 Ulúma scrutatum est ferrum penetralia cordis.
 Si qua lateret ibi vitae pars ulla superstes.
 Ferrum crudele: & multo ab! crudelius ipso
 Clavorum ferro! Nihil ó! crudelius unquam.

Quis tibi nunc Virgo cernenti talia sensus?

45 Cúm prope stans immota, DEUM Natumque videres
 Inter tormenta, atque inter ludibria, clavis
 Infami affixum palo, suspiria dantem
 Postrema, & tandem claudentem lumina morte?
 Ultra etiam mortem transfossum cuspide pectus!

50 Stabat, perque genas mutae lacrymae atque silentes
 Ibant. Nec planctu, nec foemineo ululatu
 Obstrepit. Infandum, dirum, immensumque dolorem

Pectore conclassum, laniantem viscera totum
 Sustinuit: Materque eademque tenerrima Virgo

55 Stabat: cum totus rueret, pessum iret & orbis.
 Mira ingens & digna Dei constantia Matre!
 O bené quod video geminos & sanguine claros
 Et pietate viros accinctos tollere corpus
 De cruce! Jam scalas ambo subiere, crucemque.

60 Evellunt spinas primúm saevamque coronam:
 Stillat adhuc multus renovato é vulnere sanguis.
 Percrepat & gemitu, & repetitis ictibus instat
 Malleus, & crebra forceps vi annexa, laborat
 Ervere, intortos retrorsum a cuspide, clavos.

65 Hos jam tandem exemere, amplexuque cadaver
 Divinum stringunt moestissima & oscula figunt.
 Fortunati ambo nimium! Qui sustinet orbem
 Sustentant! Ipsorum humeris, colloque recumbit!
 Heu! Major, Virgo, major te poena manebat?

70 Illa quidem Gnati lacerum, & miserabile corpus
 Virgineo excepit gremio, complexaque, & haerens
 Materno, vultum, vultu atque os ore premebat.
 Pallida, & attonita, ubertini, & sine murmure lapsis
 Vulnere tergebat lacrymis, lacrymisque lavabat.

75 Hicinc, Virgo Parens, tuus est Pulcherrimus ille?
 Aspice, & explora hos oculos, haec ora, manusque.
 Filius hicné tuus, Sobolesque Aeterna Parentis
 Divini, & cum Patre Deo Omnipotens DEUS ipse!
 Heu! Quám dissimilis, quantum mutatus ab illo

80 Cujus in aspectu, noctesque diesque trahebas?
 Cujus ad imperium Manes, & paruit ipsa
 Improba Mors, surda acutum patvere sepulchra:
 Redditaque amissae viguere cadavera vitae!
 Hircanae Tygres haec, Getulive Leones

85 Aspiciant: Tygres flebant, flebuntque Leones,

Quamvis de rigido staret mihi marmore pectus;
Nunc o! nunc etiam rumpuntur saxa, gemuntque.
Flere libet: justo libet indulgere dolori.

Mortuus est Immortalis. Quis credere tantum?
90 Tanto infelices homines complexus amore est!

Mortuus est, nostra infanda ut commissa piaret:
Mortuus, ut nostra ablueret peccata cruore.
Né nos, qui meriti, nos qui peccavimus ipsi
Morte immortalis aeterno luereamus & igne.

95 En eum Divinam vitam cum sanguine sudit:
Curque tulit tormenta, cruceem, ludibria, mortem.
Hoc ille, hoc unam crimen commisit, *Amavit!*

O Amor! O mi dulcis Amor, Dulcissime JESU,
Quid nos, quid viles homines tam perdité amasti,

400 Prodigus ut velles Divinam effundere vitam,
Et tam ignominiosa, & acerba occumbere morte?
Peccarant, luereant homines peccata; perirent
Addicti nunquam morturis ignibus: omnes
Nos meriti nimium sumus has exsolvere poenas.

405 Num Tu propterea, num Tu minus inde beatus
Dicam iterum, audeboque iterum: Nos perdité a-
masti.

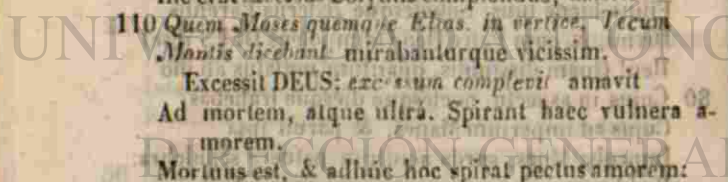
Plus etiam audebo: *mente excessisse videris.*
Cum nos, cum viles homines tam perdité amasti.
Hic erat *excessus* Solymis complendus, amoris

110 *Quem Moses quemque Elias, in vertice, Tecum
Montis dicebant, mirabanturque vicissim.*

Excessit DEUS: *excessu sua complevit* amavit
Ad mortem, atque ultra. Spirant haec vulnera a-
morem.

Mortuus est, & adhuc hoc spirat pectus amorem:

415 Sed jam verborum satis est. Nil carmina prosunt.
Vos lachrymae, & gemitus vos o! Succedite fletus.

SOPOR EXQUISITUS.

160 DORMITI & SOPORATUS SUM, & EXCREVI.

Ps. 3. V. 6.

CARMEN VII.

Ite procúl gemitus, procúl hinc absistite luctus:
Nam sopor ille fuit; non mors: dormivit JESUS.

Magdala, quid lachrymas frustra tu perdis, & us-
que
Singultans, vix non moreris consumpta dolore!

35 Quidve unguenta paras, interque cadavera, demens
Quaeris viventem? Nulla hic jam fanera, nullam
Stringere quod possis, flendo, inter brachia corpus,
Atque aloe, & mixta lachrymis perfundere myrrhá
Lilia cui possis, & circumfundere myrtam,

40 Et moerentem hyacinthum, immortalesque ama-
ranthos.

Huc ades o! Vacuum sine corpore cernere sepulchrum:
Crede oculis tu tu ipsa tuis. Quem perditá tantum
Luges, quem tantum suspiras, Magdala, vivit:
Non mors; sed sopor ille fuit: dormivit JESUS.

45 Sed quid dissimulem? Quis fallere possit amantem?
Mors fuit illa quidem, fuit illa inscruita caedes;
Sed tamen ille tuus non est hic, Magdala, JESUS.
Rupit, si nescis, perrupit vincula mortis,
Ceu posset facilem, placidumque abrupere somnum.

- 20 Victor io! Mortis victori dicite carmen:
Surrexit, qualis vel matutinus Eöus
Lucifer, aut surgit ridens Aurora tenebras.
Nil vigilum excubiae, Miles nihil obstitit illi,
Nec lapidem immanem superimposuisse sepulchro;
- 25 Quem nulli vectes, posset vis nulla movere.
Et poterat solo nutu ille revolvere saxum;
Noluit. Intacto juvat illum exire sepulchro,
Integra ut exivit quondam de Virginis Alvo.
Olim erat affinis morti sopor; illa sopori
- 30 Fasto se extollens, affinem se esse negabat.
Quippe recensebat longos sine fine triumphos:
Tot populos, urbesque & regna sepulta ruinis:
Tot Reges, quondam populorum terror, & orbis,
Qui nulli excutere, aut potuerunt fallere mortem:
- 35 Nunc cinis exiguus sunt, exiguaeque favillae:
HIC JACET, hoc illis superest de Regibus unum.
Non ita Rex Regum. Morti concessit, obivit
Ille; sed illius nempe hæc sunt scripta sepulchro.
SURREXIT JAM, NON EST HIC, SURREXIT
JESUS.
- 40 Solus hic excussit mortem, mortemque fefellit.
Nunc primum affinis, placidoque simillima somno
Mors fuit. Illa alios jam dedignata triumphos;
Se se Immortalem tandem vicisse canebat.
Vulnera vulneribus, tanto difüsa triumpho,
- 45 Congessit, post mortem etiam, obstruxitque sepulchrum.
Jamque videbatur sibimet secunda triumphi:
Et currus, & equos, atque aspernata quadrigas;
Alta, triumphales nigras superinduit alas,
Tentabatque superba ipsum conscendere coelum,
- 50 Atque ip-si, ut terris, coelo dominaretur alto.
Vana, caduca fuere hæc (non plus) somnia Mortis.

- Omnia quae miseræ crepitabat gaudia fastus,
Omnia mendacis placida hæc ludibria somni
Versa retró. Coelos dum mors meditatur & astra;
- 55 De cruce descendit DEUS ille ad regna profunda,
Ad manes, Erebumque Potestatesque tremendas;
Omnes sternuntur passim, pronæque silesunt.
Inde Triumphator rediens redivivus in auras
Æthereas, multas Animas, & corpora multa
- 60 Sanctorum, in cineres, jam saecula longa, redacta,
Stare iterum secum jussit, secumque venire,
Divinosque sibi, & pulchros glomerare triumphos.
Nec mora: Qui nupér cineres; jam plena vigoris
Plenaque jam vitae, circumdata & undique luce
- 65 Corpora erant. Ingens, vivum de morte trophoeum!
Mortem ipsam Victor pavitantem, & multa gementem
Ire catenatam ad currum & post terga revinctam
Jusserat, inque rotas foedos illidere dentes.
Victor io! Plausus iterate, & fundite plausus.
- 70 Vicisti, & victam mortem tibi tendere palmas
Angeli ab æthereis multum plaudentibus oris,
Nos quoque cum plausu mortales vidimus omnes,
Et videre ipsae, infernae & gemere tenebrae.
Victor io! Dulces geminate & rumpite cantus.
- 75 Solus Amor vicit JESUM. Redivivus ab umbris,
Quae sibi fecit Amor dulcissima vulnera gestat:
In corde, in manibus charissima vulnera servat.
Victor Amor! Mortis Victor nam victus Amore est!
O ubi nunc tandem vana illa insomnia mortis?
- 80 Versa retró, excusso, sunt illa insomnia, somno.

DEUS ABSCONDITUS.

VERE TU ES DEUS ABSCONDITUS.

Isa. 45. V. 15.

CARMEN VIII.

Cum dilexisset sibi, quos delegit Amicos (a)
Mixtum incredibile & quantum dilexit eosdem
In finem vergens, jam jam moriturus JESUS.

E coena surgens: erat etsi perfidus unus

3 Inter his senos: jubet illos usque sedere
Ordine quemque suo: celer ipse, & plenus amore
Mittit aquam in pelvim, circum sibi candida eiegit
Linteā, deque genu, toto ore, & pectore pronus,
Sollicitis modò aquas manibus, modò linteā tractans

40 Ifforum ille lavare pedes, & tergere coepit
At contra attonitusque horrensque resistere Petrus.

Nil agis, o Tu Sancte senex, frustra que repugnas.
Abluet ille pedes, dabit haec tibi, & ultima amoris
Pignora chara sui: frustra que moraris amantem:

45 Et Divina etiam Majestas cedit amori.

Et tamen hoc quantum est nihil est; majora super-
sunt,

Majus amoris opus parat, & molitur JESUS.

Vos ó, vos omnes accerso & procyoco Amantes,

(a) Jo. 15. V. 1. & seq.

Quotquot in orbe aliquando nuncvé, olimvé frastis:
20 Húc vos, hic magnum certamen inivit amoris.

Dicite siquid amor facere unquam grande cõegit
Vos, vestros, ipsimet vos extollite amõres.

Congerite húc etiam, quosquos vel fabula mendax
25 Obstrepit, Historia, aut siquos miratur Amantes.

25 Fingite praeterea, nam concedam hoc quoque vobis,
Adjicite & nova siqua placeant mendacis: caneta
Audiam, & annitar, quaecumque haec vera putare.

Quaecumque ista tamen, nimium mihi frigida, sor-
dent

Omnia, Divino si componantur amori.

30 Frigent Euryalus, Nisus, Pyladesque, & Orestes,
Tyndaridaeque, & Atridae ambo, Patroclusque &
Achilles.

Frigent Mausoli cineres, quos miscuit omnes
Vinoque & mistos lacrymis charissima conjux

Exhausit. Quam majus opus molitur JESUS!

53 Ille viam invenit, quã nostri in pectoris ima

Intraret, non jam in cineres conversus inertes;

Omnipotens ut erat potuit plus, plus & amavit.

Ille intentatam antè viam tentavit, & ipse

Quaesivitque sibi, invenitque in pectore sedem.

40 Ingeniosus, inaudito miraculo amoris

In Panem, in Vinum, extollens vocem Omnipoten-

tem,

Vervo transformat se se: cibus esse videtur, (a)

Et semet manibus gestat, se dividit ipse:

Infert se se in Discipulorum pectora totus.

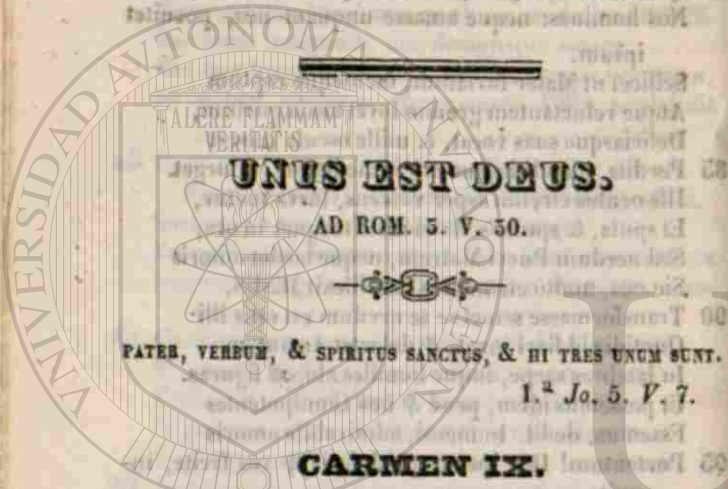
45 En ut amore actus, Majestatem exiit omnem,
Majestatem immensam, infinitam, atque tremendam!

(a) Mat. 26. V. 26.

- Quique Homo, quique DEUS, totus sub imaginē pa-
panis,
Qualis erat coram, & rursus sub imagine vini
Totus erat. latebras interdū quaerere Amantes,
50 Et furtim auscultare solent, placet usque latere,
Clamque esse; hunc morem sibi nunc adsciscit JESUS.
Nec potat indignum, nec designatur amare
Has tam humiles latebras, facilem de vite liquorem,
Et facilem, exiguam, & cererem. Ultrō se abdedit
ille VERITATIS
55 In mica in gutta. DEUS en Absconditus hic est.
Paree precor JESU, sine me o! Mitissime JESU.
Succensere tuo, si fas, aut leuter amori.
En quid agis? Needum tu homines bene nosse videris
Impium & ingratum semper genus. Huncmet amo-
rem
60 Christe tuum, tanquam vana esset fabula, multi
Heū multi excipient risu, infandoque cachinno.
Perfidiosi, insani, hoc te fecisse negabunt,
Et potuisse etiam. Scelus exitiale nefandum!
Credero praeseferebant alij se, ibuntque frequentes
65 Tempa, tuas passim prona sternentur ad aras:
Te coram stabunt; stabunt seil corpore coram;
Mente tamen procul usque aberunt, & nil minus illi,
Quant te o Dulcis Amor, secum tūm mente revolvunt.
Nonne vides? Alios vel tuum meditantur amores,
70 Cum tua templa adeunt, & cum tua sacra frequentant.
Unum nempē tuum illi obliviscuntur amorem
Contemnant te unum. Tanquam vilissima quaeque
Tractarent, audent scelesti haecmet tua sacra
Polluere, & sanctae polluti accedere mensae.
75 Ecce modō immane, hoc audent jam perfidus ille!
Hosne tu amare potes? Tibimet jam consule JESU.

- Quisquis amat saltem (minimum hoc est) sperat
amari;
Tu quid agis? Quorsumve tuos sic perdis amores?
Sed nihil ista movent JESUM: nam plūs amat ille
80 Quā sumus ingrati, crudeles, perfidi, acerbi
Nos homines: neque amasse unquam nos, poenitet
ipsum.
Scilicet ut Mater furiatum, menteque captum
Atque reluctantem gremio fovet anxia gnatum,
Deliciasque suas vocat, & mille oscula miscet
85 Perdita, blanditiasque novas meditatur, & urget.
Ille oculos circum asper volvens, torva tuetur,
Et sputa, & spumas Matri malē torquet in ora;
Sed needum Pueri Matrem, neque taedet amoris
Sic nos, multō etiam plus nos dilexit JESUS.
90 Transformasse semel se se needum est satis illi.
Quotidie id fieri juvat, & delectat Amantem
In latebras saepe, inque humiles abijisse figuras.
Ut possemus idē, penē & nos Omnipotentes
Essemus, dedit. Immensi, admirabile amoris
95 Portentum! Hoc ipsum quod feci, & vos facite, in-
quit,
Quandocumque animus feret, & mihi amica vo-
luntas,
Et memores estote mei, Quis talia fando
Explicet, aut verbis immensum hunc aequet amo-
rem?
Ecce & ego, quot sunt hominum indignissimus
unus
400 Vix ego, vix inquam tono dum Sanctissima verba
Illicet & panis perit, & sit Corpus JESU,
Protinus & vinum nullum est; sed Sanguis JESU;
Solaque jam superest mera vini & panis imago.

Quantus Amor! Quantus! Pròh sanctum nomen
 Amoris
 405 Usque profanatum! Nunc demum quit sit amare?
 Agnosco. Solus nempe! Sincerus Amator
 Tu DEUS. Et verè DEUS altè Absconditus es Tu

CARMEN IX.

Artificem magnum esse aliquem, qui Sidera,
 coelum,
 Qui Mare, qui Terras, qui totum hunc fixerit or-
 bem,
 Usque patet. Vel dormitanti occurrit ubique,
 Et se prodit ubique DEUS. Sunt omnia plena
 5 Numine, plena DEO. Nulla unquam hoc ausa ne-
 gare
 Gens, vel inaccessa septem subjecta Tioni
 (Quamquam aversus equos terris Sol jungit ab illis)

Vel quae gens (nuper malè credita barbara) Solè
 Sub medio, totis & luce, & Sole fruatur.
 10 Non homo; sed stipes, sed dura & inhospita rupes,
 Qui nulum seritit, nullum qui Numen adorat.
 Peccarunt homines contrà, nec initiùs: Unum
 Divisere DEUM in plures, deliria quaeque,
 Monstraque nil veriti, pro Religione pacisci.
 15 Non tot, cùm fluctus tollit Mare, conspuit algas,
 Nec tot in immenso exiguae sunt litore arenae,
 Nec totidem viles herbae nascuntur in agris,
 Quòt sibi stulti homines fecerunt Numina, quotque
 Invexere DEOS. Spissam, insanamque catervam,
 20 Ridiculamque, & cui nulli satis esse caehinni.
 Nempe Dij illi omnes fures, & adultera turba,
 Zelotypi rixas inter se, & jurgia miscent:
 Ut miscere solent, multa vi, cornua tauri,
 Quis nemori imperitet, quem bucula pulchra se-
 quatur.
 25 Fulmina, sudore horrendo, duroque labore
 Claudus utroque pede infelix Ferrarius unus
 Cudit Vulcanus, quòd si ipsum incudis, & ignis
 Taedet, si pigeat furni, nigraeque coquinae,
 Tùm quid agant illi! Fac indignentur. Inermes
 30 Nulla Dij possint jam mittere fulmina, nullos
 Jupiter in terras jaculari è nubibus ignes.
 Quàm lenis, mitisque est jam bona turba Deorum!
 Ridicula insanae, & miseræ deliria mentis,
 Et quorum pueros trimos, bimosque puderet!
 35 Nonnè Dij plures si sint, certare necesse est,
 Utro possit uter plus? Qui non omnia possit,
 Non erit ille DEUS; sed inanis fabula vulgi.
 Este pares omnes. Pejus tùm, viribus aequis,
 Copcurrènt, luctabuntur, poteruntque viscissim

40 Alternas rapere, & raptas avertere praedas.
En Numen, duos si fuerint vel Numina, nullum est,
Nempé unum est Numen, DEUS unus, originis
expers

Ab se se, Aeternus, qui nunquam inceperit esse
A quo principium, quotquot sunt, omnia ducunt:

45 Unus & Omnipotens Supremus & arbiter orbis,
Omnia qui fieri, verbo uno, voceque jussit,
Factaque sunt: idem & qui fecit, cuncta coercet,
Imperioque regit, nullis consortibus, unus.

Nec semel est unus; sed ter: neque enim exigit
ævum

50 Prole carens DEUS. Essetne infocundus, & or-
bus?

Non ita: Prole pari gaudet, Divinus & ipse
Filius est, Divinum & Amorem spirat uterque.
Arcanum ô! Misterium, inenarrabile linguis!

Cùm non sint pures, sit eùm DEUS unus & idem;

55 Est Pater, est Verbum, Sanctus quoque Spiritus
ipse est:

Trius & est DEUS, & numero DEUS imparo
gaudet.

Tres sunt, & rursus sunt idemmet DEUS hi Tres.
Filius est Patri aequalis, Patrique coævus,
Deque DEO verus DEUS, & de Lumine Lumen,

60 Est & uterque aequè Omnipotens, Aeternus uter-
que.

Omnipotens, Aeternus item est qui Spiritus almus
A Patre, & Verbo procedit, tanquam ab eodema
Principio, sine principio, nec Filius, ipse,
Nec genitus; DEUS est tamen, & Spirabile Nu-
men.

65 Nec tres Dij, tresve Aeterni, tresve Omnipotentes

Sunt, aut tres Domini. Quin contrâ, est ut DEUS
unus

Unus item Aeternus, Dominusque est, Omnipoten-
tensque.

Una est Majestas, eademque potentia, & unus
Quotquot sunt rerum, Magni & Moderator Olympi.

70 Sed quid ego haec balbutire impurissimus ore?

Ipsi en coelestes Genij proni, atque stupore
Attoniti ingeminant ter Sanctum; plura nec audent.
Impuro, torpi digitum ori impono, silesco.

JUSTITIA.

REDDET UNICUIQUE SECUNDUM OPERA EJUS.

Ad Rom. 2. V. 6.

CARMEN X.

Credite Mortales: DEUS est Justissimus unus;
Unus salvi unquam, flecti unquam nescius ille est.
Nempé DEUS: Lux est: lucis ritu omnia lustrat,
Et fugat, & late circum omnes discutit umbras.

5 Quin tenebrosa etiam humani penetralia cordis
Rimatur. Quidquid clam pectore, menteque volvis,
Ipsè videt. Nullas fas huc innectere fraudes,

E

40 Alternas rapere, & raptas avertere praedas.
En Numen, duos si fuerint vel Numina, nullum est,
Nempé unum est Numen, DEUS unus, originis
expers

Ab se se, Aeternus, qui nunquam inceperit esse
A quo principium, quotquot sunt, omnia ducunt:

45 Unus & Omnipotens Supremus & arbiter orbis,
Omnia qui fieri, verbo uno, voceque jussit,
Factaque sunt: idem & qui fecit, cuncta coercet,
Imperioque regit, nullis consortibus, unus.

Nec semel est unus; sed ter: neque enim exigit
ævum

50 Prole carens DEUS. Essetne infocundus, & or-
bus?

Non ita: Prole pari gaudet, Divinus & ipse
Filius est, Divinum & Amorem spirat uterque.
Arcanum ô! Mystrium, inenarrabile linguis!

Cùm non sint pures, sit eùm DEUS unus & idem;

55 Est Pater, est Verbum, Sanctus quoque Spiritus
ipse est:

Trius & est DEUS, & numero DEUS imparo
gaudet.

Tres sunt, & rursus sunt idemmet DEUS hi Tres.
Filius est Patri aequalis, Patrique coævus,
Deque DEO verus DEUS, & de Lumine Lumen,

60 Est & uterque aequè Omnipotens, Aeternus uter-
que.

Omnipotens, Aeternus item est qui Spiritus almus
A Patre, & Verbo procedit, tanquam ab eodema
Principio, sine principio, nec Filius, ipse,
Nec genitus; DEUS est tamen, & Spirabile Nu-
men.

65 Nec tres Dij, tresve Aeterni, tresve Omnipotentes

Sunt, aut tres Domini. Quin contrâ, est ut DEUS
onus

Unus item Aeternus, Dominusque est, Omnipoten-
tensque.

Una est Majestas, eademque potentia, & unus
Quotquot sunt rerum, Magni & Moderator Olympi.

70 Sed quid ego haec balbutire impurissimus ore?

Ipsi en coelestes Genij proni, atque stupore
Attoniti ingeminant ter Sanctum; plura nec audent.
Impuro, torpi digitum ori impono, silesco.

JUSTITIA.

REDDET UNICUIQUE SECUNDUM OPERA EJUS.

Ad Rom. 2. V. 6.

CARMEN X.

Credite Mortales: DEUS est Justissimus unus;
Unus salvi unquam, flecti unquam nescius ille est.
Nempé DEUS: Lux est: lucis ritu omnia lustrat,
Et fugat, & late circum omnes discutit umbras.

5 Quin tenebrosa etiam humani penetralia cordis
Rimatur. Quidquid clam pectore, menteque volvis,
Ipsè videt. Nullas fas huc innectere fraudes,

E

- Nec jam mercari, aut emptos obtrudere testes,
 Insanumve forum, falsa aut tabularia possis.
- 10 Non ille aut damnare pios, aut solvere fontes
 Ignorans quit agat temeré delusus iniquis
 Testibus, Humanus nempé hic, & pessimus error.
 Deindé odium nullum, nulla illum gratia flectit,
 Non patitur quemquam peccare impuné. Perindé
- 15 Ipsi est quidquid eris, seu Rex, sive infima plebes.
 Quidquid sint homines, coram illo nil sumus omnes.
 Non quid quis fuerit, sed quid quisque egerit unus,
 Expendit, libransque aequato examine lances,
 Proemia, pro meritis, aut poenas cuique rependit.
- 20 Fert equidem dextrá palmas, enseque sinistrá;
 Ipsius ad nutum volat atra, & jussa facessit
 Mors. Ideireo homines aequo pede proterit omnes,
 Et nihil Heróas, Reges nihil illa veretur.
 Quid DEUS! Haud equidem passim excandescit
 in horas,
 More hominum; sed enim quamquam est lentissi-
 mus irá,
- 25 Irá terribillis DEUS est, iráque tremendus.
 Cunctatúr, silet, expectat multumque diúque;
 Prórumpit demúm, & quas dudúm continet iras
 Effundit. Veluti indignatur, & aggere rupto,
 Quo stagnabat iners olím, & sine murmure tandem
- 30 Ingens praecipitat spumoso vortice flumen,
 Secúm iras, stragemque ferens, sonitumque metum-
 que,
- Et certam sylvis, gregibusque virisque ruinam.
 Vix illáe Pastor stans forté in vertice rupis
 Evasit, stragemque oculis exterritus hausit.
- 35 Nec meminit jacturam ovium, pecorumque suorum:
 Non sibi adhúc horrens totus, montique veretur,
 Sed nihil ista, nihil. Majores aggerat iras

- Omnipotent. Immortales accéndier ignes
 Jussit, & angusto, & tenebroso carcere condi,
- 40 Qua coit in centrum Tellus. Furit intus anhelus
 Ignis, & obstructae horrescunt lugubriús umbrae.
 Né tu Tartareum Phlegetonta, amnemque severúm,
 Neve puta hic Stygiam pigram tristemque paludem,
 Ludicra sunt isthaec. Urunt illi acriús ignes.
- 45 Majores multó quam quas finxere Poëtae.
 Solvuntur poenae. Quenam sint vera docebo.
 Tum cum de nihilo DEUS orbem, & cuncta voca-
 bat.
- Angeli in omnipotentem conspirare superbi
 Ausi, praecipites acti, subiere profunda,
- 50 Et primi tam supplicia illa hausere tremenda
 Hi sunt Tortores hominum: torquentur & ipsi.
 Immanes heu tortores. queis mille nocendi
 Artes, insidiae mille & saevissima semper
 Et mixta invidiae rabies: quod mitior usque est.
- 55 Erga homines DEUS, & nec promptas exerit iras
 Nec statim ut pecant cogit jam pendere poenas.
 Quin ut poeniteant rogat, invitatque benignus;
 Nec nisi post seram vult plectere crimina mortem.
 Ergo indignantes ille in miracula ferum
- 60 Transformant se se. Tygres modó sunt, modóque
 ursi,
 Impastique lupi, atque ungues rictusque minaces
 Exsaturant otijs, ululantque & morsibus haerent.
 Fit jam qui nuper Tygis de Tygride vultur,
 Sanguinem edax inhiat miserorum, & viscera tun-
 dit.
- 70 Ast alij induti furias & terga diaconum,
 Vipereos stringunt ad pectora collaque nodos.
 Sed quis fando, illas queat unquam dicere poenas?
 Aut infanda ullis tormenta includere verbis!

- Eminet in poenis hoc unum, & acerbius hoc est,
 75 Quod nunquam miseri sperant finire dolores.
 Heu! Suspirabunt mortem, mortemque vocabunt
 Incassum! Absorti nunquam absumentor ab igne!
 Semper erunt, vincti vinclis, tractisque catenis,
 Inter commixtas ultoribus ignibus umbras,
 80 Inter & ultrices vivaci sulphure flammis.
 Haec DEUS in soates nolens, & penè coactus,
 Sed quam ultro ille pijs ingentia praemia, pal-
 mas
 Dividit, & facit immensum, aeternumque beatos?
 Obstructas coelorum olim, nullique patentes
 85 Ipse suo aspersas confregit sanguine portas.
 Jamque manent secura pios felicia regna
 Quò prior ascendit conspersus sanguine Victor,
 Inter plaudentum choreas, citharasque canentum,
 Tympanaque, & strepitus inter fremitusque turba-
 rum,
 90 Quosque alios faustos late plaususque jocosque,
 Undique conerepuit totus laetissimus orbis.
 Divitias Regum spernunt, Opulentius illi
 Regnant, Sublimes Solem ipsum & Sidera calcant:
 Nulli ibi sunt gemitus, aut luctus. Quidquid acerbi
 est
 95 Inter mortales, illis longè exulat oris.
 Nam lachrymas DEUS ipse manu detergit amica
 Sanctorum ex oculis, Procul hinc Letumque, La-
 bore
 Angorque & Maeror teterrima nubilla & omnes
 Quae tacitae rodunt mortalia pectora curae.
 100 Risus ubique, & ubique lepos, & plena voluptas,
 Tutaque jam tentant sanctissima gaudia pectus.
 Raguat ibi Pax alma, & adhuc placidissima vultu,
 Quamvis cana Fides, quae vix vestigia quondam

- Impressere sui titubata, fugacia, Terris.
 105 Regnat ubique & Amor, Solis nam sedibus illis
 Est sincerus Amor. Beat ille hilaratque Beatos.
 Non sic se se aliquis, quin tantum diligit omnes
 Felices Socios, fortunatasque sodales.
 Alter in amplexu alterius suavissimus haeret,
 110 Exultant, plauduntque sibi, gaudentque vicissim,
 Alter & alterius gestit, saltatque triumphis.
 Deliciarum sed tantarum fons & origo
 Ipse illis DEUS est, felices cominus illum
 Aspiciunt: nam cesserunt senigmata, & umbrae;
 115 Quae procul accessu Divini Luminis arcent,
 Mortalesque habetant visus, oculosque profanos;
 Illi autem totum aspiciunt, totoque irrauntur:
 Nec capit humanum tam grandia gaudia pectus.
 Vos ó! Felices estis, nimiumque beati!
 120 Felicesque eritis donec DEUS altus Olympo
 Regnabit, sceptrumque manu imperiumque tenebit!
 Omnipotentem ó! Magnificum! Qui praemia
 tanta
 Invitus poenas, sed praemia dividit ultro.

PROVIDENTIA.

VESTRI AUTEM CAPILLI CYPITIS OMNES NUMERATI SUNT.

Math. 10. V. 30.

CARMEN XI.

Et Pater, & Dominus DEUS est. Sublimis Olympo

Et circumspiciens terras inde arduus omnes, Se circum effundit, ceu Sol & humillima quaeque Respicit, & nutrit, recreatque, fovetque calore.

5 Excubias agit insomnes noctesque diesque Providus, & toto DEUS unus sufficit orbi Omnia sunt illi curae, & nil negligit unquam, Nec cadit in laqueum, illius sine numine, passer Nil tamen haec angit, nihil illum haec cura fatigat.

40 Praecipue nobis mirum est ut providet ille. Utcunque exiguae res sint, utcunque minutae, Si modo nos homines tangunt, aut tangere possunt, Sollicitant illum: sumus & sua maxima cura: Dissimulat certe, & tacitus plerunque silescit

45 Quidquid agant homines: nec confestim irruit ultor, Nec manicas manibus, pedibus nec vincula neclit, Nec Libertati sceleratos impedit usus. Interea ille tamen placido regit omnia nullo Quidquid contra homines tendant, frustra que repugnent.

20 Net fila ipse manu, stamen subtegmine texit: Et quamvis rompi interdum, invertique videntor: Nunquam fila tamen caepto de tramite aberrant. En Puerum Hebraeum tetro de carcere raptum Evehit ad Solium. Tota illum Aegyptus adorat

25 Sublimem curru, & diademate tempora cinctam, En quorsum fraterna odia, & quorsum impia vincula! Ipsi illum fratres prono jam poplite adorant, Olim quem Puerum insontem & nil tale merentem, Post intentam crudeli funere mortem,

50 Nil veriti tanquam vilem venundare sorvum. Et paria Annales milleno exempla ministrant. I nunc & dubita, DEUS an mortalia curet? An nullo Rectore fluant caeco omnia casu? Aude, inferque DEO lacem, sanctitoque leges,

55 Quis melius deinceps regat, & sapientius orbem. Ille quidem sinit interdum se extollere fontes. Divitijsque onerat multis, & prosperat auro; Interea sinit in vinculis, luctuque jacere, Paupertate premi, rerumque esse omnium egenos,

40 Vexarique pios. Hoc tu miraris, & audes Cur hoc tam lentos patiat? poscere causas. Tu ne quid expediat monstrare, DEUM que docere? Quae sint, quae fuerint, quanam & ventura sequentur Quaeque forent etiam, paullum si verteret ordo

45 Qui nunc est rerum videt, & DEUS aspiciit unus. Tu quis homo es? Num tu ista vides, & cernis acutus? Dic mihi, si nosti, quamam ex parte aera rupit, Quod tete afflavit vibratum fulmen ab alto? Quamve viam tenuit volitans nervo acta sagitta?

50 Quosve Maris fluctus veniens fidit uncta carina?
 Ergo age sume tibi Mundi Rectoris habenas,
 Et certas praescribe vias, & dicitō leges,
 Quois Sol, Luna, suos peragant & sidera cursus.
 Heu miserōs, caecosque homines! Nil cernere totum
 55 Nec sua, nec semet regere & benē noscere possunt!
 Jam pridem miserōs, caecosque ab origine prima
 Nos miserī & caeci primi genere parentes,
 Nigra albis passim confundimus albaque nigris.
 Nescis heu nescis quae poenae sōtibz instant
 60 A tergo, nec quanta Pios spectantque manentque
 Praemia. Quem cernis sublimem incedere curru
 Isacidem Puerum sceptrum & diadema gerentem;
 Num miraris adhuc quondam traxisse catenas?
 Quin nihil ista inquis, si gloria tanta manebat.
 65 Quid si conspiceres & dona & regna beata,
 Quae parat ille pijs? Quid si tormenta nefanda,
 Et poenas quibus exercet, torquetque nocentes?
 Desine, qui fecit regat ipse, & temperet orbem,
 Ille quid expediat melius te, atque omnia novit.
 70 Praeterea urit amor nostri, curaeque paternae
 Exercent illum, mentemque oculosque benignos
 In nos intentos habet, & nec dimovet unquam.
 Num teneri Infantis capiente oblivia Matrem? (a)
 Fac capiant: Pueri fuerit fac immemor illa;
 75 At non ulla tui mihi par oblivio repet,
 Cura tui nostro nunquam de pectore abibit:
 Altē infixā manens nunquam haec mihi cura recedet.
 Sic DEUS ipse suum nobis testatur amorem.
 Quis tantum sperare unquam, aut quis credere tan-
 tum?

(a) Isaiae 49. V. 45.

80 Sed quae nam ulla suum Puerum sic Mater amavit
 Sollicita ut viles velit aut numerare capillos,
 Aut curare etiam Puerō an quis decadat ullus?
 Ergone tanta DEUM nostri haec quoque cura subire?
 Tanta quidem. Tanto plus nos quam Mater amavit.
 85 Ut Gallina suos glocitans vocat anxia pullos,
 Amplexuque fovet blando, & circumtegit alis, (a)
 Sic DEUS (exemplum DEUS hoc nos ipse docebat)
 Errantes licet usque vocat, gemituque requirit
 Anxius ut veniant: obsurdēscentibus ipsis,
 90 Invitisque ipsis blandissima tegmina pandit
 Alarum: ingratosque etiam recreatque fovetque,
 Atque sua circum materna protegit umbra.
 Mirarisne DEUM se se his componere rebus
 His uti exemplis? Nil dedignantur Amantes.
 95 Quisquis vos, inquit, conatus laedere, tangit,
 Pupillam ille mihi pungit fodit impius ipsam. (b)
 Hactenus ingratos homines DEUS almus amavit!
 Hactenus & solers, & nos, & nostra tuetur!

(a) Matt. 23. V. 37. (b) Zachar. 2. V. 8.

SAPIENTIA.

OMNIA IN SAPIENTIA FECISTI.

Ps. 103. V. 24.

INTELLEXI QUOD OMNIUM OPERUM DEI NULLAM POSSIT HOMO
INVENIRE RATIONEM: & QUANTO PLUS LABORAVERIT AD QUAE-
RENDUM TANTO MINUS INVENIAT.

Ecclesiastes cap. 8. V. 17.

CARMEN XII.

Omnipotenti olim cum de nihilo extudit or-
bem

Astitit infinita quidem, at non sola Potestas:
Adfuit indivisa comes Sapientia, & ipsa
Artificis quasi dextra manus fuit Omnipotentis.

3 Omnia quae fecit, librato pondere fecit,
Mensuraeque DEUS justa, numeroque pependit
Mentis & Artis opus Divinae est orbis & unus
Qui fecit, novit, qui facta est Machina Mundi.
Admirari homines fabricam hanc bene possumus; Ul-
tra

40 Siquid conamur; siquid molimur & artem
Qua meditatus eam DEUS est callere putamus
Nempe insanimus, caput insanabile nostrum est.

Quid scimus quatenam fuerint primordia Mundi?
Et tamen audemus, ruimusque in praelia, ritu
43 Andabatarum, & quisque suos vult figere leges:
Quisque sibi plaudit; damnat diversa sequentes:
Alterno & risu nos nostra explodimus ipsi,
Ridemusque alios, irridemurque vicissim.
In Mundi centro Terra olim immobilis haerens
20 Pigra quiescebat: sibi nasci & surgere Solem,
Atque mori, inque vices alternam surgere Lunam
Et totos coelorum orbis, & Sidera volvi
Circum se in gyros, stans ipsa immota videbat.
Nunc jam Tellurem placuit de sede movere,
25 Inter & errantes illam annumerare Planetas.
Segnitiei ipsam tandem, piguitque quietis:
Quantum olim deses; praepes jam turbinis instar
Vertitur, immensa est, qua volvitur, orbita, cursu.
Interea sopor ingens, socordia Solem
50 Invasit, segnis torpet, languetque quietus
In centro, tellus ubi quondam tarda jacebat.
Vix super axe suo viginti & quinque diebus,
Convolvit se se paulatim, aegreque rotatur.
Ut fessum mutat latus, insistens & eidem
55 Usque loco, & cubito innixus vix volvitur aeger.
Quin Telluris item saepe est mutata figura.
Sphaera fuit quondam tota undique, tota rotunda;
Crescere dein partim coepit, decrescere partim
Instar ori facta est. Primo qua desinit axis
40 Qua polus immensos orbis sustentat uterque
Plaua fuit: sic jusserunt *Newtonis*, & *Huygens*; ^(R)
Contra est nunc; bino se vertice porrigit, illae;
Qua Mundi cardo est, vertexque Aquilonis, & Austri;
Atque Equatorem versus depressa fatiscit.
43 Passim invertuntur sic pro nostro omnia nutu,

Ad libitumque novas leges imponimus orbi.
 O bene quod nunquam nostra haec mandata facessit,
 Et surdas nostris opponit legibus aures!
 Deliramenta & mera sunt insomnia quidquid
 50 Ignari audemus. Si nostris legibus iret
 Orbis, jam dedum pessum, & susdeque ruisset.
 Divina omnino est qua stat Sapientia Mundus.
 Qua ratione illum Omnipotens compegerit olim,
 Quare illum, postquam fecit, ratione gubernet,
 55 Caligo alta est, nosque latet semperque latebit.
 Quanto plus homines insudent, plusque laborept,
 Tanto equidem minus inventient: (a) pejusque lababunt,
 Tum cum jam pedibus credent se insistere firmis.
 En coelo (nam stellarum nec nomina scimus)
 60 Ursas intulimus, Taurosque Caprosque bicornes,
 Atque Leonem, & Delphinum, Cancrumque Lupumque,
 Atque Canem, atque etiam Leporem, pluresque Dracones,
 Et vix non totidem quot sunt animalia terris,
 Sic balbutimus, sic & blateramus inepti!
 65 Nec quot sint coelo stellae numerare valemus,
 Unus & ipse DEUS numeravit nomina quique (b)
 Stellae cuicumque appellat, numerosque recenset.
 Vel quae calcamus pedibus, manibusque tenemus
 Haudquaquam capimus. Mens, Ars Dixina resulget
 70 In minimis etiam, quae nos praetervolat omnes.
 Abiectis etiam in rebus Sapientia prorsus
 Digna DEO est nullaque humana imitabilis arte,
 En parvum calicem. Quid toto vilius orbe est!

(a) Eccles. 8. V. 17. & ultimo. (b) Ps. 146. V. 4.

Et tamen ille eibos manducat, concoquit: alvus
 75 Illi est, osque, cibis sugendis, atque coquendis
 Sunt oculi gemini, pectusque animique viriles:
 Bellator gestat galeamque tubamque sonantem,
 Quam procul audimus cum necdum cernimus ipsum.
 Sex, octove pedes insunt, si forte libebit
 80 Ire pedes. Sed multivagis quatit aëra pennis,
 Audet & adversos contra ire, lacessere ventos.
 Praeterea arma etiam stimulumque proboscide gestat,
 Quem trux inflgat totum, totumque cruentet,
 Siquis ab exiguo sibi non bene caverit hoste.
 85 Mole Culex minor est aliis: fert lampada secum
 Ardentem: volat innocuus, non bella ciere
 Non inflare tubam, stimulumve infligere novit;
 Nam solis bellum movet, indicitque tenebris,
 Nec patitur circum se atram nigrescere noctem:
 90 Noctivagam alalam taedam fert ille, facemque:
 Hunc America ferax, cum ver se se explicat alnum
 Progignit passim: credas ab sulphure vivo
 Accendi flammias, quas parva continet alvo.
 Abscondit lucem interdum, dein rursus eandem
 95 Accendit quasi ludo aliquo, & sic lumine nictat
 Et clausis oculis nos & nictamus apertis.
 Nec multum pennis se se arduus erigit ille:
 Im pubes aetas passim puerique sequaces
 Cum clamore ruunt multo, manibusqueprehendunt.
 100 Rarum aliquem credas manibus portare pyropum;
 Portant captivum culicem, & modo vita supersit,
 Non illum fulgore Adamas, aequetve Pyropus.
 Ludit in orbe DEUS. Sed quanta in lusibus ipsis
 Ars est! Artificis summi Sapientia summa est.

UNIVERSIDAD AL

UNIVERSITÄT
 UNIVERSITÄT
 UNIVERSITÄT

®

PULCHRITUDO.

QUORUM SI SPECIE DELECTATI DEOS PUTAVERUNT: SCIANT
QUANTO HIS DOMINATOR EORUM SPECIOSIOR EST.

Sap. 13. V. 3.

CARMEN XIII.

Si quis pulchri Hominis nil miraretur, & unam
 Quam jacet a tergo peramaret perditus umbram,
 Et repens pedibus, pecudum de more, quaternis,
 Inter blanditias inter mulcentia verba,
 5 Amplexus mille, & mille oscula porgeret umbrae:
 O quantae sannaee in miserum, risusque creparent!
 Increpitare etiam dementem cuique liceret:
 Quid facis o! Quae te miserum dementia coepit?
 Quid frustra demens fugitivam amplecteris umbram!
 10 Si tamen illa tibi potuit formosa videri,
 Nonne vides quanto Dominus formosior ipse est?
 Hunc sequere, hunc & ama. Sed nos committimus ipsi
 Haec eadem, quae tantoperè objurgamus acerbi
 Censores: furor idem, idem nos fascinat error,
 15 Atque eadem jam nos pridem dementia coepit.
 Umbras insani sectamur, amamus & umbras.
 Repimus, & lippos oculos vix tollimus unquam
 Ad rerum Dominum, & cum sit Pulcherrimus
 unus

Ille, illo nobis formosior umbra videtur.
 20 Sunt, fateor, Coeli, Sol, Luna, & Sidera pulchra:
 Stulti homines specie capti, attonitique putabant
 Esse Deos; at debuerant cognoscere, quanto
 Qui Solem accendit, Sole est speciosior ipso.
 Ast apège ista inquis: jam pridem insania tanta,
 25 Excussa est, tantus jam dudum evanuit error.
 Esto; & nec Solem jam homines nec Sidera adorent.
 Quid juvat hoc, pejora sibi si Numina fingunt
 Pejoresque Deos quam sunt Sol, Sidera, Luna?
 Foemina quae placuit Deus en mortalibus una est.
 30 Haec, Luna, Aurora, Sole est & pulchrior, ipsis:
 Hanc (ipsi ut dicunt, ultròque fatentur) adorant.
 Eja age, & huicce tuae pulchrae bellaeque puellae
 Deme animam. Quid jam superest? Ea triste cadaver.
 Extinctosque oculorum ignes, & lilia frontis
 35 Pallida, pallentesque genas! Jam murice toto
 Livent amisso, & malè hiantia labra dehiscunt!
 Omnia foedavit subito Mors impia! Quantam
 Heu cladem! Terter successit pallor, & horror,
 Incubuitque super tam foedae stragis acerbum!
 40 Aruit ut foenum caro, & ut flos marcuit agri!
 O ubi nunc demum decor ille, & laeta venustas!
 Nempe haec praestabat qui spiritus intus alebat,
 Haec dabat illi Anima & totum, hac abeunte, recessit
 Egregium decus & formosi gratia vultus.
 45 Umbra & imago DEI, Divinique halitus oris
 Est Anima. Haec jam compedibus, vinculisque soluta

Corporis, ut recreat se se! Et quae vincula rupit
 Quaeque diu traxit, nec sensit, libera tandem
 Miratur! Meminit coelestis originis, ardet
 50 Et properare fuga, & scelerata excedere terrâ,
 Illaque, unde fuit sibi origo prima, reverti.
 Pulchrior est cunctis coelestibus ignibus: illam
 Attoniti coelorum orbis mirantur euntem.
 Quacumque incedit, pro floribus aurea spargunt
 55 Lumina, consternuntque viam, pedibusque beatis
 Sidera supponi & calcari ardentque petuntque.
 Tanto Sidereis Anima est formosior astris!
 Conjice si poteris quantum formosior ille est,
 A quo processit tanquam levis halitus, ille
 60 Spiritus, & ejus mera vix est umbra & imago.
 O DEUS, o quotquot sunt Formosissime rerum!
 O si las oculos hinc ad te attollere nostros!
 Illicet ah quantum sorderent omnia nobis!
 Pulchra suapte ad se se oculos rapiuntque tra-
 huntque,
 65 Et Pulchri unus inest amor omnibus una voluptas.
 Sed caecutimus nec quae sint pulchra videmus:
 Decipimur miseri, & larvatis ludimur umbris.
 Mentita specie capimur, formaeque caduca,
 Quae senio, morbo tabescit, flores & instar,
 70 Decidit, aut uno Mors illam demetit jeto,
 Atque immaturae faucem supponit aduncam.
 En de vultu ipso faciunt jam pabula vermes:
 Itque reditque: suosque ibi textit aranea casses.
 Forsitan ingratum nolis intrare sepulchrum:
 75 Fac vivat, vigeat Mulier formosa, juventa:
 Et candore nives, ut vis, & lilia vigeat.
 Fac, charites veniant ipsae, adnixaeque laborent
 Usque ad miraculum pulchros effingere vultus.
 Forte Helenam faciunt, nova sicut incendia Trojae

80 Hectorae certent, Agamemnoniaeque phalanges;
 Scuta virum, galeasque. & trunca cadavera volvat
 Rursus, & horrescant Sine Enti a sanguine fluctus:
 Dux erit & tantae pulchra una haec foemina cla-
 dis.
 Nulla unquam strages, aut pestis acerbior orbem
 85 Vastavit, nulla aut tam dira incendia, flammis
 Tot Populos unquam, tot Regna exhausit & ubes.
 Foemina principum luctus fuit una, malique:
 Unaque Mortales nos foemina perdidit omnes.
 Hanc tamen, hanc homines furiosi ardent, & ado-
 rant.
 90 Posthabito Te, contemptu, DEUS alme, nefando,
 Sacrilego nunc thure calent, adolentur & arae,
 Et prope Divini carni cumulantur honores.
 Tu DEUS hanc tam flagitiosam discute noctem:
 Impera, & has Clemens tam caecae pelle tenebras
 95 Ex oculis hominum miserorum, oculisque medere,
 Caecique & stolidi stimulos avertito amoris.
 Te DEUS alme; unum Te cernere, Teque videre
 Felices faciet nos, & sine fine beatos:
 Nos quoque formosos reddes, pulchrosque, vi-
 dendo:
 100 Ut pulchra est Luna, atque aliena luce renidet.
 Interea DEUS alme, tuo impertire Poetae
 Divinum Lumen, Divini & Luminis auram,
 Nempe ut de Te uno deinceps jam cogitet, & Te,
 Nam solus tandem Pulcher Tu es, diligat unum.

**AETERNITAS,
IMMUTABILITAS.**

APUD QUEM NON EST TRANSMUTATIO NEC VICISSITUDINIS OBUM-
BRATIO.

Jac. 1. V. 17.

EGO ENIM DOMINUS, & NON MUTOR.

Malach. 3. V. 6.

CARMEN XIV.

- A**spice ut inconstans est, & mutatur in horas;
Et nunquam Lunae est nec vultus nec color idem.
Emula nunc fratris, toto, & pleno ore refulget;
Dimidiata nitet nunc, dimidiata nigrescit;
5 Et nunc obtusis, modo acutis cornibus ardet;
Nunc tota obruitur, penitusque immergitur umbris,
Jam nusquam apparet, nec fas jam cernere Lunam,
Illius in coelo vestigia nulla supersunt.
Sic & mutantur quae subsunt omnia Lunae.
10 Quin Sol haud constat sibi, nam sordescit opacis
Obscoenis maculis, nec totas abluet unquam:
Densantur circum fumo, & fuligine crustae,
Et mutat, vertitque locum, & consistere nescit.
Omnia vertuntur coelo teriâque marique.
15 Unus mutati, maculasque vicesque subire

- Duntaxat nescit DEUS. Immutabilis, idem.
Qui nunc est, fuit aeternum, aeternumque manebit.
Nondum tempus erat, nec Sol, nec Luna, neque
Astra,
Quae metirentur revoluto tempora cursu:
20 Necdum coelestes orbes, necdum Mare; Tellus
Extulerant caput & nihilo; sed cuncta nigrabant
Aeternis retró tenebris, altoque sopore
Obruta, nec somno ultró unquam solvenda jace-
bant;
At DEUS idem & erat qui nunc est, quantus & est
nunc.
25 Tempus erit, cum Sol totus noctescet, & alto
Praecipitata ruent pallentiâ Sidera coelo,
Cynthia formosos turpabit sanguine vultus,
Totus concusso titababit cardine Mundus,
In nihilumque unde & sunt eruta cuncta redibunt;
30 At DEUS idem & erit qui nunc est, quantus & est
nunc.
Quantumvis palaeae multae volvantur inanes
Et nebulae circum, tamen est inmotus & haeret
Mole sua, & multum nubes excedit Olympus.
Non ut homo DEUS annis, aut aetate senescit.
35 Milite anni nihil illi omnino, suntque perinde
Tanquam hesterni dies, quae jam fugitiva reces-
sit. (a)
Contra homines sumus instar fumi, instarque va-
poris,
Qui fugit ex oculis, evanescitque repente.
Tantisper sumus: at mora nulla est: fumus abibit.
40 Quanto, qui vivunt, plures vixere, nec ultra
(a) Psalm. 89. V. 4.

Jam sunt? Discussus vapor ille est: transit umbra,
 Quot sunt vel Reges, quorum vel nomina novit
 Nemo, & vix docti an fuerint meminisse laborant?
 Nec jam soli homines, Populi quoque, Regnaque,
 & Urbes

45 Instabiles ut homo sunt, intereuntque caduntque.

Quae fera Carthago Romanis desuper altis
 Moenibus intonuit victrix, Cannisque superba,
 Ex Aniène ipso Tibri insultavit & Urbi,

Jam nihil est. Mutum quod passim litus aratur,

50 Hoc superest: disceptaturque & opinio vix est

Nunc: ubinam fuerint quondam Carthaginis arces.

Quid Tyrus, & Sidon? Quid quae miracula Mundo

Tot, sola enixa est Babylon? Mera nomina jam sunt.

Ah Babylon, Babylon! Ubi nunc Miracula, &
 Horti

55 Aërij? Turres? contermina moenia coelo?

Nusquam Restabant quae radera, tesquaque Pardis,

Jam non sunt: ipsa haec periere: & nomina sola

E tantis aegre, & vix emersere ruinis.

Humanum nihil est firmum. Absumuntur ab annis

60 Omnia: suntque etiam lapides, & saxa caduca.

Parietibus, Muris, Regnis, atque Urbibus ipsis

Mors instat: brevis est, volucii & pede volvitur
 aetas.

Unum Immortale est, unum Immutabile Numen,

65 Quod nunquam retró incepit, nec desinet unquam.

Finem alij, sed principium nescit DEUS unus.

Uni est vita simul tota, & successio nulla,

Nullae in Mente vices: neque enim ut nos, cogitat

ille:

Divinae Mentis nulla aut conceptio transit,

70 Aut amor aut odium nunc est, quod non erit olim,

Aut quod non fuerit retró sine fine per aevum,

Non hoc, deinde aliud, fluxa, ut nos, mente re-
 volvit:

Non animus se se studia in contraria scindit

Mobilis, aut varius nunc huc, nunc veritur illuc:

75 Mens immota manet, manet aequé immota volun-
 tas:

Et solis DOMINUS sic Immutabilis ipse est.

Ad vocem, nutumque hominis stetit attonitus Sol

Horis bis senis, stetit & contraria Phoebe.

Quot portentificá Moses miracula Virgá

80 Edidit? Omnipotens pené, & DEUS esse videtur:

Aegyptique DEUM Mosem DEUS ipse voca-
 bat. (a)

Praesagire, & magnifico ore tonare futura

90 Quamquam Dividum est; tamen hunc Mortalibus
 aegri.

Indulget DEUS interdum, & concedit honorem.

85 At non incepisse unquam, prorsusque carere

Principio, & nec vesti animo, nec mente moveri.

Hoc est esse DEUM. Nec fas concedere tantum

Mortali. DEUS ille est qui non coeperit esse,

Immotaque queat simul amplecti omnia mente

90 Et solus DOMINUS sic Immutabilis ipse est.

(a) Constitui te Deum Pharaonis: Ex. 7: v. 1.

UNIVERSIDAD ALFONSO DE NUEVO LEÓN

UNIVERSIDAD ALFONSO DE NUEVO LEÓN
 DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

®

893279

SANCTITAS.

SANCTUS, SANCTUS, SANCTUS DOMINUS DEUS,

Isa. 6 V. 3.

Apocal. 4. V. 8.

CARMEN XV.

Audijt Esaias Sacrum hunc paena canentes
Coelstes illos Genios, quibus undique senae
Surgebant alae: velabant ora duabus,
Velabantque pedes binis, binisque volabant.

5 Audijt ingeminatum ipsum hunc paena Joannes:
Et quamvis alias sibi tum sumpsere figuras
Hic Hominis, Bovis, atque Aquilae illi, atque ille
Leonis;

Hi tamen Angeli erant & erat quoque carmen id
ipsum:

Et SANCTUM, SANCTUMque DEUM,
SANCTUMque canebant.

10 Hoc indefessi ingeminant noctesque diesque,
Et nunquam cantu cessant, nec voce quiescunt
Cum sint innumerae quas possent dicere laudes;
Praetereunt alias; placet hanc iterare canendo:
Hocque unum, Sanctum esse DEUM, meminisse
videntur.

15 Scilicet haec tua, SANCTE DEUS, Divina vo-
luptas,

Hoc te delectat carmen, laudumque tuarum
Praeplacet haec, hunc & paena libentius audis.
Sanctus es, & Sanctus rursumque interumque vo-
cari

Mavis, quam Sapiens, Immensus, quidquid & omne
es.

20 Quin malles non esse DEUS. Sanctusque manere,
Si fieri id posset, siquis DEUS improbus esset,
Quales mentita est, & quales esse volebat
Stulta superstitio, plenaque adolebat acerba:

25 Ante ignesque & aquae se se inter oblita prioris
Dissidij, coeant, aeteraque foedera jungant,
Ante dies nocti, & nigris miscebitur umbris,
Pellere dediscet nox lucem, luxque tenebras.
Ante ruet totum, quassato cardine, coelum,
Et tanti casus nos, expertesque ruinae

30 Stellarum, & Solis passim calcabimus ignes,
Quam te Sancte DEUS tangant contagia culpae.
Sanctus es & coeli coram Te sidera sordent,
Nec sunt munda satis. Multo illis purior es Tu.
Nemo ut Tu Sanctus; Sancti Tu regula prima;

35 Et norma es: tua Lex Sancta indelebilis haeret
Usque infixis animis nostris, damnatque nocentes,
Nec silet unquam, aut dissimulat, sed torquet, &
angit,

Terrificatque animos, & surdo verbere caedit.
Siquid peccamus, siquid committimus, ipsa
40 Supplicium sibi mens est pravi conscia facti.
Nam te sentimus praesentem, teque veremur;
Quantumvis latebras scelere quaeramus & umbras,
Sitque sine humano teste ullo, & iudice crimen.
Sanctus ut es, sceletum quoque es implacabilis ul-
tor,

45 Et tua nimirum, tua nos praesentia terret.

Sancta quoque est tua magna Domus, nec limi-
 na adire
 Pas, cuiquamve datum, nisi sancto sine quierit,
 Elueritque omnes, siquas dum vita manebat,
 Admisit sordes, Quod si nondum eluit omnes,
 50 Siqua inolescit adhuc, superestve, arcebitur exul
 Ille Domus, Regnoque tuo, & coelestibus oris,
 Exiguam donec maculam longo igne piarit,
 Et nive candidior, luce & sit purior ipsa.

Humanum nimum genus est miserabile, & ul-
 tris
 55 (Postquam primaevi nos infecere Parentes)
 Labimur, infirmis gradimur per lubrica plantis,
 Undique circumteunt nos mille pericula, & hostes
 Immites, laqueos passim illecebrosa voluptas
 Abseondit, clamque aggreditur: furor, iraque men-
 tem

60 Praecipitant, multa vi in praecipua omnia vertunt.
 Interea Ambitio farit, insatiabilis ardet,
 Ardet & argenti nunquam satiata libido,
 Perstringitque oculos splendore, obcaecat & au-
 rum.

Sic increbescit magis, & magis impia saevit
 65 Funesta illius primae contagio noxae.
 Quis queat hanc adeo exitialem avertere pestem?
 Quis mandos facere ex immundo semine natos! (a)
 Tu solus, Tu Sancte DEUS, qui tergere labem
 Antiquam ut posses, vestitus corpore nostro,

70 Et ea neni humanam indutus: moribundaque mem-
 bra,
 Sanguine lavisti. Nam sic incederat alie
 Ut nisi Divino non posset sanguinae tolli.

(a) Job. 14. V. 4.

Nunc paucis verbis, modicisque assumitur undis
 Quae macula Hei das veteres, Sanctosque Parentes.
 75 Mille aliquos, alios ter mille atque amplius annis
 Post mortem, extorres Patria, Regnisque beatis,
 Carcere detinuit maesto, & nigrantibus umbris.
 Quin modo flagitij nosmet scelesterisque peracti
 Poeniteat memores poenae, nostrique, Deique,
 80 Continuo maculis, quas ultro admisimus ipsi,
 Abluimur rursus verbo, dant verba salutem,
 Quae facili & grandi Judex tonat ore Sacerdos.
 Usque adeo Sanctus DEUS es Tu! Reddere
 Sanctos

Mortales miseros terreno & corpore cretos
 85 Tu potis es solus, solus tu crimina tollis,
 Efficis & mundos quamvis ab origine prima
 Infectos. Tu succurris, Tu maximus aegris
 Auxiliator, opera Sanctam, viresque ministras:
 Deinde triumphali victricia tempora lauro
 90 Ipse manu cingis: quin plus concedis honoris:
 Nam pugilem Victorem in natum Tumet adoptas,
 Filius ille tibi Tuus est (Dignatio mira!)
 Consortemque tuae naturae tu facis ipse,
 Haeredemque tuum, tuaque ipsum gratia circum
 95 Undique & exornat, divino & lumine vestit.

Milla Sanctorum palmis variisque coronis
 Insignes, implent quae plura sedilia coeli
 Exturbati olim vacua effecere, ruina,
 Angeli ab aethereis oris in Tartara trasi,
 100 Nunc Sanctorum hominum sedes chorus occupat
 illas.
 Occisi Agni omnes lavare in Sanguine vestes.
 Et fulgore nives, Phoebam & lampada vincunt
 Ut varios carae induit peperere triumphos,
 Sic palmae in manibus variant, variantque coronae,
 II

105 Quis depingendis nulli satis esse colores,
 Nulla manus, vox nullas silēt stupefacta Poësis,
 Crescuntque omnes exhaustae Aganippidos undae.
 Omnibus in vultu est, quae se se à pectore fundit
 Laetitia, exultant omnes, plaususque sonoros,
 110 Et miscent circum choreas, Agnumque sequuntur,
 Et **SANCTUM, SANCTUM, SANCTUM**
 ingemantque canuntque.

BENIGNITAS.

GUSTATE, & VIDETE QUONIAM SUAVIS EST DOMINUS.

Ps. 33. V. 9.

CARMEN XVI.

Excelsum sedet in solio stellantis Olympi
 Et premit imperio DEUS, & regit omnia nutu,
 Et Majestate infinita, Altissimus ille est.
 Sed non Majestas, non alta Potentia frontem
 5 Asperat, aspectumve trucem, vultumve severum
 Reddit, Non illam excubiae, densaeque phalanges

Circumstant, atque armatis statione coronant.
 Accessum proebet facilem, nec dēnegat ulli,
 Nec gemit exclusum se se ruodicius, regnumque
 40 Interēa assueti nos coram Rege: pavore non
 Circum armis, circum Exhibitoribus undique septo,
 Ut decet, & fieri omnino, prorsusque necesse est:
 Quid par, quid majus malē commentamur, & instar
 Fingimus esse DEUM, pompā, fastidique tremendum,
 45 Et similem indignanti, & semper acerba loquentem,
 Semper & iratā meditantem fulminā dextrā,
 Ah! Melliora Pijis, erroremque hostibus istum
 Ingenio comis DEUS est, mirēque benignus.
 Omnibus hīc aditus, omnes portaeque patebant:
 20 Ad Regem Regum fas est accedere cuiquam,
 Fasque loqui, quanto & quo tempore, cumque libe-
 rit:
 Ipse suas precibus nostris accommodat aures
 Et nunquam gemitus miserorum audire recusat;
 25 Quin potius miseris ultrō accersitque vocatque
 Vos omnes, quotquot fessi fractique labore,
 Quique humeris onus, & pondus portatis iniquum,
 Et gemitus tristes, vicique dolore, venite
 30 Ad Me omnes, inquit, seram ego solamen, opem-
 que. (a)
 Ipse humeros oneri supponam, vosque levabo,
 50 Et curas demam, luctusque silere iubebo.
 Vix tacitis illum lacrymis, penitusque vocamus,
 Blandi instar Zephyri, volucrique volucior Euro,
 Auxilio venit, & dextram protendit amicam,
 55 Segnius optamus nosmet solatia nobis:
 Ocyor & properat, citior venit ille vocatus.

(a) Math. 11. V. 28.

Quin DEUS ipse urget nos, ut quaecunque vobis
 Poscimus: fient, inquit, quaecunque petetis.
 Si montem fortasse aliquem ab radicibus inis
 Tollere, & avulsam in Mare praecipitare velimus;
 40 Nulla mora in Domino est: fiet, modò ritè petamus.
 Quanto est plus Solem stare aut incedere retro?
 Hoc & fecit utrumque, stetit, retroque recessit.
 Prospicit & Caelo, (b) quasi curâ agitatus amoris;
 Numquid homines illum agnoscerent, illumve requirant?
 45 Declinaverunt omnes, (c) & terga dedere.
 Quid DEUS! Abjiciatque, & justas surgat in iras!
 Parque parti referens, obliviscatur amoris
 Usque (ut ita hoc dicam) infelicit, tergaque vertat?
 Ah! Nostri meminit figmenti, (d) Et nil minus ille
 50 Quàm nos abjicere; indignari, & vertere terga.
 Quin dolet, & sortem ex animo miseratus iniquam,
 Quam temerè primi nobis fecere Parentes,
 Vertentes terga exquirat, sequiturque fugaces,
 Quos longè, ab se se aversos malus abstulit error.
 55 Errabundam ut ovem, & per devia quaeque vagantem,
 Sollicitus quaerit Pastor, vestigia Intrans
 Per duritiâ, per & reptata, per aspera quaeque,
 Et quamquam fessus iam longo errore viarum
 Sudat, nec vultum meminit, et sudore madentem
 60 Tergere, nec Solis furias metasque veretur,
 Nec gelidam noctem, matutinamque pruina.

(a) Math. 21. V. 21. (b) Ps. 15. V. 2. (c) V. 5.
 (d) Ipse cognovit figmentum nostrum. Ps. 102. V. 14.

Interdum dulci canit ore & arundine carmen,
 Si tantum fortasse, & vocem agnoscat amicam.
 Invenit tandem Quanta, & quae gaudia miscet!
 65 Ipse humeris portat, cunctosque accersit amicos,
 Certatim ut secum solemnia gaudia jungant.
 Non noster Rex aut Dominus DEUS esse videtur:
 Sic est humanus; sic se demittit amori,
 Servi humiles sumus ipsius; sed non placet illi
 70 Dicere se Dominum; nec vult nos dicere servos. (a)
 Nos illum Patrem docuit nos ipse vocare,
 Filiosque modo, & nos appellat amicos (b)
 Quidquid in humanis dulce est, & suave, & amoris
 Plenius, hoc avidus sibi sumit, & arripit omne.
 75 Adscivisse sibi dulcissima nomina Amici,
 Et Patris: magnum erga nos necdum implet amorem.
 En tanquam sponsus Dominus! Quid daleitis hoc est!
 Sanctam Animam sponsam vocat, & vocat ille Do-
 rorem. (c)
 Dilectamque suam, & Pulchram, blandamque co-
 lumbam. (d)
 80 Surge veni speciosa mea, & mea casta columba, (e)
 Inque foraminibus petrae faciam tibi nidum, (f)
 Quò Milvo praedone praecal secunda quiescas.
 Ostende o! faciem, tua fac sonet auribus & vox: (g)
 Nam tua vox est quàm dulcis, faciesque decora.
 85 Sic DEUS ipse, DEUS suavis blanditur, amatque!
 Quis nisi Divinis libris haec scripta legendo,
 Talia vel dici vel scribi posse putaret!
 Et quanam tandem tutae illa foramina petrae

(a) Job. 15. V. 15. (b) Cant. 4. V. 4. (c) Ibidem.
 (d) Jo. 15. V. 35. (e) Cant. 2. V. 15. (f) Cant. 4.
 V. 12. (g) V. 14.

Sint, nisi quae manibus, quae pectore vulnera gestat!
 90 Descripsi in manibus te inquit: (a) descripsi, & altè
 Insculpis: nec jam possit sua vulnera cernens,
 Non meminisse mei. Minus hoc; plus vulnera, mor-
 tem

Pro me ferre; tulit, clavisque & sentibus horrens,
 Divinum inclinans fessum caput, expiravit.

95 Omnino & nos ut DEUS, & sine limite amavit!
 Interea, ah! homines stupor exsecrabilis urget
 Et benefectorum fera non adeo immemor ulla est,
 His absurdescunt, capere & nec posse videntur.
 Et quid ego haec surdis cano frustra & perdo labo-
 rem?

400 At fuerit saltem veri experientia testis
 Vos o! Mortales capere experimenta, venite,
 Vosmet, quam suavis DOMINUS, gustate, videte.

QUI FACIT MIRABILIA SOLUS.

Ps. 71. V. 18.

CARMEN XVII.

Nihil admiramur nisi rarum; caetera crebro
 Nil escunt uso: Dubia vix luce Cometa

(a) Is. 49. V. 16.

In caelo apparet, certatim accurrimus omnes
 Suspensosque aspectu oculos, animosque tenemus;
 5 Nec piget insomnem observando ducere noctem.
 At Solem nil miramur, nec Sidera, quàmvis
 Quae miraremur tantò plus digna; sed illa
 Vidimus à pueris, dudùmque assuevimus illis.
 Huic morbo DEUS ut medeatur, nosque veterno
 10 Excitet & somno excutiat, miracula magna
 Extenta interdum edit dextra, & verberat aures
 Tanquam magno aliquo tonitru, grandique fragore.
 Quam Gentem DEUS è reliquis sibi legeat
 unam

Religione piam, sanctisque Parentibus ortam
 15 Vexabat Pharaò, dura & ditioe premebat
 Captivam. Totam sensim delere parabat
 Impios electam stirpem, atque absumere totam
 Servitio addictam infami, in-anoque labori.
 Armavit Mosen virgà DEUS, ireque jussit,
 20 Et portentorum magna vi rumpere vincla
 Captivi Populi, & Regem terrere superbum.
 Si scires quantam, heul quantum Rex impie cla-
 dem

Et tibi, & Aegypto toti virga illa ferebat!
 Principio in columbrum immanem conversa, mi-
 nacem (a)

25 Exsertas linguam, improvisaque guttura pandens,
 Dentibus indignaus, infrensensque ore voravit
 Quos similes fecere Magi, aut fixere dracones.

Percussus virgà tabo, obscenoque cruore (b)
 Infectum se se obstupuit septemduis annis:
 30 Interclusit animam, suffocavitque repentè

(a) Exod. C. 7. V. 40. (b) C. 9. V. 6.

Sint, nisi quae manibus, quae pectore vulnera gestat!
 90 Descripsi in manibus te inquit: (a) descripsi, & altè
 Insculpis: nec jam possit sua vulnera cernens,
 Non meminisse mei. Minus hoc; plus vulnera, mor-
 tem

Pro me ferre; tulit, clavisque & sentibus horrens,
 Divinum inclinans fessum caput, expiravit.

95 Omnino & nos ut DEUS, & sine limite amavit!
 Interea, ah! homines stupor execrabilis urget
 Et benefectorum fera non adeo immemor ulla est,
 His absurdescunt, capere & nec posse videntur.
 Et quid ego haec surdis cano frustra & perdo labo-
 rem?

400 At fuerit saltem veri experientia testis
 Vos o! Mortales capere experimenta, venite,
 Vosmet, quam suavis DOMINUS, gustate, videte.

QUI FACIT MIRABILIA SOLUS.

Ps. 71. V. 18.

CARMEN XVII.

Nil admiramur nisi rarum; caetera crebro
 Nil escunt uso: Dubia vix luce Cometa

(a) 14. 49. V. 16.

In caelo apparet, certatim accurrimus omnes
 Suspensosque aspectu oculos, animosque tenemus;
 5 Nec piget insomnem observando ducere noctem.
 At Solem nil miramur, nec Sidera, quàm vis
 Quae miraremur tantò plus digna; sed illa
 Vidimus à pueris, dudùmque assuevimus illis.
 Huic morbo DEUS ut medeatur, nosque veterno
 10 Excitet & somno excutiat, miracula magna
 Extenta interdum edit dextra, & verberat aures
 Tanquam magno aliquo tonitru, grandique fragore.
 Quam Gentem DEUS è reliquis sibi legeat
 unam

Religione piam, sanctisque Parentibus ortam
 15 Vexabat Pharaò, dura & ditione premebat
 Captivam. Totam sensim delere parabat
 Impios electam stirpem, atque absumere totam
 Servitio addictam infami, in-anoque labori.
 Armavit Mosen virgà DEUS, ireque jussit,
 20 Et portentorum magna vi rumpere vincla
 Captivi Populi, & Regem terrere superbum.
 Si scires quantam, heul quantum Rex impie cla-
 dem

Et tibi, & Aegypto toti virga illa ferebat!
 Principio in columbrum immanem conversa, mi-
 nacem (a)

25 Exsertas linguam, improvisaque guttura pandens,
 Dentibus indignaus, infrensensque ore voravit
 Quos similes fecere Magi, aut fixere dracones.

Percussus virgà tabo, obscenoque cruore (b)
 Infectum se se obstupuit septemdiuus annis:
 30 Interclusit animam, suffocavitque repentè

(a) Exod. C. 7. V. 40. (b) C. 9. V. 6.

Interiare omnes satioso in sanguine pisces.
 Stagna lacus, fontes manabant sanguine putri,
 Nec sedare sitim las, aut restringere lymphâ.
 Dein virgâ Nilus rursus percussus eadem
 35 Foedam colluviem densissimâque agmina sudit
 Ranarum. (a) Totam subito urbem, compita, calles,
 Interiora etiam & secreta cubilia, mensas
 Atque dapas, spissi glomeratae pulveris instar,
 Miscentesque atrox, & illa tabile murmur
 40 Omnia complebant, foedabantque omnia ranæ.
 Dein Culices, (b) dein Muscarum genus omne,
 nigrante
 Turbine, & obscuro nimbo coelum omne tegebant,
 Et noctem ex oculis, exoptatamque quietem
 Et somnum, stimulo, & multo stridore fugabant.
 45 Successitque mira in pecudes saevissima pes-
 tis: (c)
 Lanigerique greges, & passim armenta jacebant
 Per campos, tetro inciebant aëra tabo.
 Allixit noxa deinde lues pecudesque virosque,
 Sordida serpebant, gliscebant ulcera, foedi
 50 Manabant, arrodabant carnem, ossaque vermes.
 Nec verò hic juvare Magos (d) praestigiae & artes
 Circaeae, probrosam hanc ab se avertere pestem
 Nullis carminibus miseri potuere, nec herbis.
 At Rex (e) nec mentem insanam, nec ferrea cor-
 da
 55 Exuerat, promissa dabat, promissa negabat.
 In coelum intendit Moses virgam (f) illicet om-
 ne
 Horruit, & justas coelam assurrexit in iras,

(a) V. 23. & seq. (b) V. 20. [c] V. 10. [d] G.
 6. V. 6. [e] V. 11. [f] V. 17. & 24. [g] V. 12.

Antehac vix tonitru auditum, & vix cognita grando
 Aegypto: iratum coelum vix viderat unquam.
 60 Tum primum, elisos in terram è nubibus ignes
 Vidit & obstupuit saxosum grandinis imbrem,
 Et coeli irarum plenum horrissonumque fragorem.
 Depopulabatur Silvas vastabat & agros
 65 Grando, dejectae pini, cedrique ruebant
 Cum gemitu: diram intentabant omnia mortem.
 Rex incusabat se se, & respiscere tandem (a)
 Velle videbatur; sed vix terrore solutus;
 Rursus ad ingenium vecors, fraudesque redibat.
 Ecce Locustarum novus & spississimus imber (b)
 70 Ad virgae nutum irruit, & quae grando reliquit
 Omnia consumpsit, pessumdedit omnia deute.
 Lugebant campi, camposque effusa per omnes,
 Perque domos etiam nubes inimica volabat,
 Alataque famem Aegypto, excidiumque serabat.
 75 At Pharaon, necdum ingenium, aut desuescere frau-
 des.
 Rursus ad imperium Mosis, virgaeque vocantis,
 Incubuere repentinae, horrendaeque tenebrae,
 Quas sentire manu, quas attractare licebat,
 Et quales nunquam retrò olim viderat orbis,
 80 Nulli accensi ignes poterant, funalia nulla
 Aut lucem impertiri aliquam, aut solatia ferre,
 Aut tam crudelem, & tam spissam vincere noc-
 tem: (c)
 Terribiles visu formae, larvaeque tremendo (d)
 Et sonitu circum & vultu horroremque metum-
 que
 85 Augebant. Lux interea placidissima, grandi (e)

(a) V. 27. (b) V. 4. (c) G. 40. V. 45. (d) Sap.
 48. V. 4. (e) V. 22. (f) Ex. 9. V. 26. (g) Sap. 47. V. 5.

Miraclo, Hebraeis, medijs ridebat in umbris.
 In media Ægypto, nullam sensere priorum
 Plagarum, nullas & nunc sensere tenebras.
 Prodebat se se, & palam erat manus Omnipotentis.

90 At gravior elades, magé tristis plaga manebat.
 Quotquot erant primi geniti, & spes prima parentum, (a)

Cui Pharaó hæredi sceptrum, & diadema parabat,
 Quique ad pistrinum natus, modo primus in auras
 Exisset, cunctos mors, & nox abstulit una.

95 Heu quantam, & quam tristem cladem! Funera
 ubique,
 Clamoresque & singultus, & Matrum ululatus!
 Tum demum victus Pharaó, (b) concessit abirent

Hebraei: & jam bina illos præeunte columna
 Ibant; sed necdum multum processerat agmen;

100 Poenituit Pharaonem. Ipse, innumeræque phalanges,
 Et quot erant Currus, (c) & equi, atque exercitus
 omnis

A tergo instabant, nova rursus nectere vincla,
 Atque iterum totam captivam adducere gentem.

Ut vidit Moses venientes, sustulit alté

105 Virgam & Erythraeos pescussit verbere fluctos.
 Tùm veró, Mare divisum (mirabile dictu!)
 Terram inier fluctus, nudamque reliquit arenam.

Hinc atque hinc undæ (Mirum!) in latera ardua
 utrinque

Arrectas steterunt, vasti instar montis, & ibant.

110 Insuetum per iter, siccis per æquora plantis

(a) Ex. 12. V. 29. (b) Ex. 13. V. 17. (c) V. 27.

Hebraei. Pharaó sed enim, Currusque, Virique
 Cum grandi armorum fremitu, & clamore sequaci
 Instabant, quâ per fluctus via strata patebat.
 Insani, qui credebant, iter illud apertum

115 Esse sibi! Adverso contra stans littore Moses
 Virga iterum increpuit. Portentum! Protinus al-
 tæ (a)

Undarum moles & præruptissimi aquarum
 Montes, præcipites superincubere, superbum
 Et Regem, & cum Rege Acies, Currusque Virosque

120 Una omnes, atque infanda involvere ruina,
 Gurgitibusque, & mantosis vastisque sepulchris.
 Tot nuper, nusquam apparebant. Nemo superstes,
 Qui saltem cladem Ægypto, & portentâ refer-

ret. (b) En quantam Ægypto cladem virga illa ferebat!

125 Magnus nimirum ó DEUS, & solus DEUS es Tu!
 Vilem etiam virgam, cum vis, facis Omnipotentem!

(a) Ex. 14. V. 6. (b) Unus ex eis non remansit. Ps.
 105. V. 24. (c) V. 21.

REFUGIUM.

DEUS NOSTER REFUGIUM & VIRTUS, ADJUTOR IN TRIBULATIONIBUS, QUAE INVENERUNT NOS NIMIS.

Ps. 45. V. 2.

CARMEN XVIII.

Quam sumus ah! miseri mortales! Nascimur omnes

Flendo: sentimus primo ipso in limine vitae Quae mala nos, & quanta manent, & poenitet auram

Vitalem hausisse, & materno exisse sepulchro.

5 Flendo etiam morimur. Lachrymae tunc sponte fluentes

Injussae exsiliunt, morientum & lumina claudunt.

Humanam luctus vitam concludit utrinque,

A luctu ordimur, luctu finimus eandem:

A fine in finem lachrymarum uberrima vita est.

10 Felices, quibus extremas, aegræque cadentes (a)

Expressit jam mors lachrymas! Felcior ille (b)

Qui necdum natus, nec vidit quae mala fiunt

Sub Sole, & necdum cervice exceptit acerbum

Triste jugum, infelices quod portamus Adami (c)

(a) Ecclesiastes C. 4. (b) V. 2. (c) Ecclesiastici C. 40. V. 4.

15 Posteri ab ipso utero jam Matris ad usque Sepulchrum!

Vita Mare, & Littus Mors est quò tendimus. Illac

Irons per fluctus, & amaratum undique aquatum Conflictus, per mille vices, per mille pericla.

Quemque suae exercent poenae, coraque remordent

20 Arcanae: suus unicuique reciprocatur aestus,

Itque, reditque, & sopiri, & requiescere nescit.

Hunc morbi exeraciant; illum premit improba aegritas.

Dives hic est; illum sitis insatiabilis auri Urit, pauperieque ipsa crudelissis angit.

25 Ardet adhuc pejus miser hic, cui subdidit ignes

Insanos malesuadus Amor, probrosa Libido.

Hic caput esse, & dominari, & anhelat honores; Nec tamen assequitur. Sunt umbrae, umbraeque fugaces.

Huic inimicitiae sunt, insidiasque veretur,

30 Horretque, & pavidus passim timet arma, venena.

Cives hic, illic agitat discordia Fratres:

Vitricus huic asper; dura illi, & iniqua noverca:

Huic uxor crux est, dudum jam nauseat illam.

Contra hic uxorem nuper sibi luget ademptam.

35 Morte, & funereas taedas, taedasque jugales

Heu! simul accensas. Matrem hic, hic luget Amicum:

Hic Puerum, qui mimirum spes sola Parentis,

Morte sua tristem, solumque relinquit, & orbam.

Sed quis percensere mala, atque incommoda rerum

40 Humanarum, aut innumeros numerare labores!

Ut morimur nempe, utque morimur, sic vivimus omnes
 Elendo. Haec sors nostra est. Vel cum tranquilla videntur
 Omnia, cum praefert fusissima gaudia vultus,
 Laetiamque sonant risusque, jocique petulci;
 45 Cor luget: lacrymas male concoquit, & premit, intus.
 Omnia felle madent. Nusquam sincera voluptas.
 Consciis angorum, curarum & quisque suarum,
 Quisque alium; semet nemo putat esse beatum.
 Crescunt invidia magis haec mala nostra, quod unos
 50 Nos miseros, tinos infausto sidere natos;
 Fausto alios, tristi delusi errore putamus.
 Ac veluti excelsum Montem e convalle profunda
 Cum procul aspiciamus, coningere vertice coelum
 Credimus; at si illuc fortasse ascendimus ipsi,
 55 A coelo immensum quid adhuc distare videmus
 Et nihil ad coelum ultra vallem assurgere montem:
 Sic alij est alius; sibi nemo est ipse beatus.
 Error! Mortales aequè miseri sumus omnes!
 Equis tam felix fuit, est ve, ut plura nec optet!
 60 Eecui Pax animi nullo turbata tumultu
 Constitit! Heu! nostris quam longè illa exulat oris!
 Siquando ostendit se se Mortalibus aegris;
 Illicet aversata ipsos, terrasque perosa,
 65 Subtrahit aspectu se se, & fugitiva recedit,
 Vix abeuntem illam suspiria nostra sequuntur,
 Succedunt animi angores, & pectora rodunt,
 Subque alto effodiunt sibi corde cubilia curae.
 68 Nec nos obniti contra tantumve, nec ipsas
 Quem posuere semel curae, desuescere nidum.
 70 Quisquamque adversis rebus, vel casibus actum
 Stare animo innotum, ceu stat Marpesia cautes,

Et nec sentire, ut jactat bona turba Sophorum,
 Grandiloquae nugae, mera sunt & inania verba.
 Sentimus mala nostra nimis, nec marmore nobis
 75 Obrigit, nec fustum e ferro est, aereve pectus.
 Proh! nimium infirmi sumus, & succumbimus ultro:
 Deficiunt vires, languet cor, vivere taedet.
 Utcunque horribilis Mors est; evanuit horror:
 Plerumque optamus mortem, amplexuque vocamus.
 80 Tanta infelicis mortalis taedia vitae!
 Nempe procellosum semper, nunquamque quietum,
 Vita mare est. Crebris miseri ludibria ventis
 Volvimur huc illuc, & circumvolvimur undis.
 85 Humanum nihil in tantis opis esse periculis
 Quod queat, afflicto ve manu, auxilioque levare.
 Tu Deus unum es per fugium, & spes una salutis,
 Quae superest. Desperatis succurrere rebus
 90 Unus tu, & solus potes, atque imponere, nutu,
 Quam libet irato tranquilla silentia ponto.
 Impera, & attoniti fluctus, ventique silebunt.
 Obruimur. Tu porge manum, mediasque per undas
 Tutè incedemus pedibus. Calcabimus aequor,
 Nec pandet se se, conculcatumve dehiscet,
 Nec titubabit enim, nec nos vestigia fallent.

SPIRITUS DOMINI REPLEVIT ORBEM TER-
RARUM.

Sup. 1. V. 7.

CARMEN XIX.

Postquam ab olivarum extollens se monte, vo-
lucris.

Nubē sedens, de mactata ab se Morte trium-
phum (a)

Victor agens, super astra redux conscendit JE-
SUS:

Qui fidi comites fuerant illum usque sequuti,

5 Cū jam frustra oculis ipsum sequerentur euntem,
Atque ibi ne haerent monuisset nuntius Ales, (b)
Tum demū ad Solyma inviti, tardique reversi
Omnes gestire, & laetari; rursus & omnes
Filere, & sublatum sibi suspirare Magistrum.

10 Ut soliti, cū de nido usque ad nubila librat
Se se Aquila, implumes pulli pipire, querique.
Omnibus idem animus: conclusi paupere tecto.

In coelum mente erecti, pia vota precesque
Urgebant. Aderat JESU Sanctissima Mater, (c)

15 Lenibatque suis maerentia pectora verbis,
Et Gnati absentis munusque, vicesque gerebat.

Jamque dies decies quinque, & solemnia sacra

(a) Act. C. 1, V. 9. (b) V. 11. [c] V. 14.

Instabant, PENTECOSTE de nomine dicta, (a)

Cū subito, sudō coelo; pigro aëre toto;
20 Improvisum, ingens latē increbrescere murmur,
Et fragor audiri immanis, quasi saeva procella
(Ingrueret, ruerentque in atrociam praelia venti.
Axe suo credas emotū, & cordine vulsum.

Inclinari, actum praecipit descendere coelum,
25 Sed majus quid erat: nam demittebat Olympo
Se DEUS: Ecce DEUS, Sanctum, & Spirabile
Numen

Cum sonitu venit, & vibratus ab aethere turbo
Flammarum, jubar immortale, innoxius ignis
Effundit se se in MATREM, Sanctumque Sena-

30 Dein variē in varias linguas formatur: & igne
Desuper incumbente. DEUS, DEUS insidet ipse,
Omnipotens vigor, Arcana, Infinitaque virtus.

Exemplō firmati animi: quique antē latebras
Captabant pavidi, nec se producere coram,

35 Audebant; ultro irrumpunt, ardentque fatēri
Discipulos, comitesque Hominis se se illius esse,
(d) Crudeli nuper, probosa & morte perempti.

Quem vos supplicio infami, mortique dedistis (b)
Hunc DEUS immortalem ad vitam à morte re-
duxit. (c)

40 Hisce oculis vivum, & redivivum vidimus illum
Nosmet, cumque illo nos manducavimus ipsi.

Hic est quem vates Sancti, quem oracula vestra
Olim venturum, dudū vos ante monēbant.

Talia dum memorant, non verba; sed ore tonare

[a] Act. C. 2, V. 1. & seq. [b] V. 23, 24.
[c] & 32. [d] ...

45 Ore videbantur profetie, & pectore flammæ.
 Tum forte ad Solyma, & Templum concurrens,
 & ingens Undique fervebat prisca ad solennia turba.
 Parthi ibi pugnaces à tergo, cladeque Crassi: (a)
 Insignes: Medique suo Deo superbi: (b) 74

50 Qui Tigri, Euphrate hâc, illâc clauduntur, & arva
 Inter utrumque colunt: Qui Thermodonta, Licumæ
 que,
 Sangariumque bibunt: Quos inâ, & murmure terret
 Horrisono undarum pontem indignatus Araxes:
 Quique habitant quâ consurgens juga mittit in om-
 nem

55 Quam vasta est Asiam Taurus, mons maximus or-
 bis:
 Gens quoque cui magnum quondam latrator Antubis
 Numen: & indigenæ Libyæ, Libyæque Cyrenes:
 Et quos abere alit læto celeberrima centum
 Urbibus, inuiti & Rhadamantho Gnossia tellus:

60 Et qui multa adolent, pretiosaque thura Sabæ,
 Diversi linguis, diversi moribus omnes.
 Quisque tamen patria lingua se, & voce doceri (b)
 Credebant. Nova inauditæ commercia lingue
 Attoniti auscultabant. Vox eadem, & sônus
 idem, (c)

65 Jam non idem; alias [mirûm!] totidemque sonabat
 Linguas, quot varias illabebatur ad aures.
 Orbem Terrarum vox illa, & Spiritus ille
 Implevit. Portenta Deûm, simulachra nefanda
 Dejecit, queis sacrilegas extruxerat aras

[a] V. 9. & seq. [b] V. 7. 8. [c] 12.

70 Caeca superstitio, plenaque adolebat aceriâ.
 Bis seni illi homines indocti, ac retia tantum
 Tractare, & pisces hamo prensare periti;
 Aurâ Divina afflati, facti organa Sancti
 Spiritus, Ignigenæ intonquere. Tonitrua coelum
 75 Terrasque, & Mare concussere, audita per omnes
 Quâ se se extremos in fines porrigit orbis,

In omnem terram exivit sonus eorum & in fines orbis terræ verba eorum.

Ps. 18. V. 5.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

UNIVERSIDAD AD... NOMA DE NUEVO LEÓN DIRECCION GENERAL DE BIBLIOTECAS

ERRORES TYPI.

PÁGINA.	LINEA.	DICIT.	LEGE.
1	8	O ubinam es	O ubinam es?
2	7	me um	mecum
2	20	Tartaraeo	Tartarcae
2	26	Corat	Corruit
3	26	quoque	quoque
6	24	Meso esque	Mesoresque
17	16	Sonecissima	Sanctissima
50	50	Nempeó	Nempe ó
51	4	nulum	nullum
59	28	aspieit	aspicit
50	15	nusqám	nusquam
52	50	erit	erat
55	16	aegri	aegris,
57	55	triumphos	triumphos
60	11	Nunqui	Nunquid
72	16	Filere	Flere

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

on 3